Spedizione in abbonamento postale — Poštnina plačana v gotovini

Leto XXIII., št. 48 — Ljubljana, nedelja 28. februarja 1943-XXI — Cena cent. 80

Upravništvo: Ljubljana, Puccinijeva ulica 5. Telefon št. 31-22, 31-23, 31-24
Inseratni oddelek: Ljubljana, Puccinijeva ulica 5 — Telefon št. 31-25, 31-26
Podružnica Novo mesto: Ljubljanska cesta 42
Računi: za Ljubljansko pokrajino pri poštnočekovnem zavodu št. 17.749, za ostale kraje Italije Servizio Conti, Corr. Post. No 11-3118
IZKLJUČNO ZASTOPSTVO za oglase iz Kr. Italije in inozemstva ima Unione Pubblicità Italiana S. A. MILANO

JUTRO

Izhaja vsak dan razen ponedeljka
Naročnina znaša mesečno Lir 18.—, za inozemstvo vključno s »Ponedeljskim jutrom« Lir 36.50.
Uredništvo: Ljubljana, Puccinijeva ulica štev. 5, telefon štev. 31-22 31-23, 31-24.
Rokopisi se ne vračajo.
CONCESSIONARIA ESCLUSIVA per la pubblicità di provenienza italiana ad estera: Unione Pubblicità Italiana S. A. MILANO

Vivace attività aerea nel settore tunisino

22 apparecchi avversari abbattuti in combattimenti aerei

Il Quartier Generale delle Forze Armate comunica in data di 27 febbraio 1943-XXI il seguente bollettino di guerra n. 1008:

L'aviazione italo-germanica è stata molto attiva nello scacchiere tunisino appoggiando efficacemente azioni locali nel settore settentrionale; in combattimenti aerei ventidue apparecchi avversari sono stati abbattuti.

Velivoli nemici hanno lanciato bombe su Gabes e Biserta danneggiando molte abitazioni civili e causando alcuni morti e feriti.

In Mediterraneo venivano raccolti sette naufraghi di una motosilurante inglese affondata.

Nel pomeriggio di ieri aeroplani avversari bombardavano Cagliari provocando notevoli danni, 73 morti e 286 feriti tra la popolazione.

Živahno letalsko delovanje v Tunisu

22 sovražnih letal uničenih v letalskih spopadih

Glavni stan italijanskih Oboroženih sil je objavil 27. februarja naslednje 1008. vojno poročilo:

Italijansko-nemško letalstvo je bilo zelo živahno nad tunjškem odseku, kjer je učinkovito podprlo krajevne akcije v severnem odseku. V letalskih spopadih je bilo sestreljenih 22 sovražnih letal.

Sovražna letala so metala bombe na Gabes in Bizerto in močno poškodovala civilna poslopja ter povzročila nekaj smrtnih žrtev in ranjenih.

V Sredozemlju je bilo pobranih 7 rešencev z neke angleške motorne torpedovke, ki je bila potopljena.

Včeraj popoldne so sovražna letala bombardirala Cagliari in povzročila znatno škodo ter 73 mrtvih in 286 ranjenih med civilnim prebivalstvom.

Zmagovite akcije Kr. letalstva

Operacijsko področje, 26. febr. s. Snoči in v privih jutranjih urah so bile težke skupine našega letalstva, ki operirajo v raznih oporiščih srednjega in zapadnega Sredozemlja, zelo delavne in so napadale zlasti mornariške cilje ter dosegle odlične uspehe. Dabi preprečile kretanje sovražnega brodovja, so se edinice bombnikov trikrat približale pristanišču La Valletta na Malti. Čeprav so jih sovražni lovci ovirali ob podpori številnih reflektorjev, ki so iskali naša letala, so bombniki dobro merili na pristaniške naprave in na edinice. Nastali so požari.

Dvomotorna letala so dolgo zasledovala naše bombnike, ko so se vračali. Patrulje torpednih letal z nekega drugega odseka so odletele nad Bono in izvedle ob zori ofenzivno izvidniško akcijo nad sidriščem, kjer so že pred tem opazili mornariške edinice. Kljub hudim nevihtam in izredno slabi vidljivosti nad vsem morskim področjem, je našim letalom uspelo doseči sidrišče v Boni in izslediti parnike. Sprožena so bila tri torpeda ob 5.46, 5.50 in 5.53 proti trem trgovinskim parnikom srednje tonaže, ki so bili zadeti in so se strašno nagnili ter takoj nato potopili.

Nadaljnji napad je bil izveden ob 6.05 na parnik srednje tonaže, toda zaradi slabe vidljivosti in izredno hude protiletalske reakcije, kakor tudi zaradi številnih sovražnih lovskih letal posadka ni mogla kontrolirati učinka zadetka, ki je bil izveden v odličnem kotu in iz bližine tako da se lahko smatra, da je bil cilj zadet.

Protiletalska reakcija je bila izredno močna. Naše posadke so imele opravka s številnimi lovskimi letali in s številnimi reflektorji ki so skušali ujeti v svoje svetlobne snope torpedna letala. Eno letalo, ki se je udeležilo akcije, se ni vrnilo na oporišče. V napadih so se posebno izkazali šef posadk in pomožni piloti, ki se omenjajo na koncu današnjega vojnega poročila.

Nacionalno središče za letalsko propagando

Rim, 27. febr. s. Z odobrenjem letalskega ministrstva je bilo ustanovljeno Nacionalno središče za letalsko propagando, ki bo pričelo delovati v marcu ob 20-letnici letalstva. Ustanova, ki jo podpira skupina letalskih konstruktorjev Fašistične narodne zveze industrijcev ima svoj sedež v Milanu, Piazza Pia II. V predsedništvu in vodilnem svetu nove ustanove bodo odlične politične, vojaške in industrijske osebnosti.

Napetost v Indiji

Bangkok, 26. febr. s. Nobene posebne spremembe ni v zdravstvenem stanju Mahatme Gandhija. Take so seveda optimistične uradne vesti o Gandhiju. Skrb v zvezi s posledicami morebitne Gandhijeve smrti pa ni nič manjša. Iz drugih virov poročajo, da je ujetnikovo stanje resno, da je vedno bolj slab in da ga zdravniki onemoglega umetno hranijo.

Te vesti so angleške oblasti demantirale, toda z več strani se potrjujejo. Angleži hočejo preprečiti Mahatmovo smrt, ki bi spravila na noge ves indijski narod v zaletu ogorčenja, katerega ne bi bilo lahko zajeziti.

5. marca se bo Gandhijevo postenje končalo. Med tem policija izvaja aretacije in deportacije na stotine Indijcev, toda demonstracije in sabotažna dejanja se kljub temu množijo. Zgodila so se v Bombayu, v Kalkuti in v vseh središčih in v vaseh na deželi. V vsej Indiji vre in nihče ne bo mogel zaustaviti pohoda indijskega naroda proti svetlemu cilju, katerega so narodu pokazali padli mučenci in tisti, ki umirajo v ječah in koncentracijskih taboriščih.

Ameriško vmešavanje v indijske zadeve

Stockholm, 26. febr. s. List »Dagens Posten« prikazuje v uvodniku politiko Amerike v Indiji. Očitno je, piše list, da se ameriška javnost zanima za dogodke v Indiji. Washingtonska vlada je poslala v New Delhi lastnega zastopnika, ki se je začel takoj po svojem prihodu pogajati z indijskimi poglavarji, teptajoč tako vso pristojnost in pravice Angležev. Te dni piše ameriški tisk obilno o simpatijah za Gandhija in njegovo postenje, kar je protest proti angleškemu zatiranju. V Indiji so že nekaj časa številne ameriške oborožene sile in lahko se govori o obstoju tuje vojne vlade v Indiji in sicer angleške ter vlade, ki je odvisna od Bele hiše. Ne bi se čudili, če bi Roosevelt nekega dne predlagal rešitev indijskega vprašanja in se požvižgal na oblast angleškega podkralja in na neizprosno stališče angleške vlade. V tem primeru, zaključuje list, bi marsikaj doživeli.

Solidarnost Japoncev z Birmanci

Rangun, 25. febr. s. V znak solidarnosti ob žrtvah terorističnega letalskega bombardiranja, ki so ga včeraj izvedli angleški letalci, in med drugim uničili tudi neko pagodo v mestu, je glavni poveljnik japonskih sil v Birmi daroval večjo vsoto odboru pagode, ki se je sestal in sklepal o obnovitvi svetišča.

Prispevki japonskega naroda za vojno

Tokio, 25. febr. s. Pomočnik vojnega ministra je sporočil proračunskemu odboru zgornje zbornice, da sta narod in armada prispevala od pričetka kitajske vojne do 20. t. m. za oborožitev 340 milijonov jenov. S to vsoto je bilo zgrajenih med drugim 1.318 letal, 26 tankov in 673 protitankov-

Anglosaško zasužnjenje Iraka

Ankara, 26. febr. s. Po vesteh iz Bagdada je iraška vlada izdala odredbo, da se morajo vsi v tujini bivajoči iraški državljani vrniti v enem mesecu v domovino. V nasprotnem primeru se bo njihovo premoženje zaplenilo in bodo sojeni po vojaških zakonih Ta ukrep zadeva, kakor vsi ukrepi, ki jih inspirirajo Angleži, tiste, ki se niso strinjali s politiko nasilja Angležev v Iraku in so rajši zapustili domovino. Med njimi je bivši predsednik iraškega ministrskega sveta, ki je moral na angleški pritisk odstopiti in odpotovati iz domovine skupno z drugimi patrioti Ker v državi, kamor se je zatekel, propagira proti tako imenovani bagdaški vladi in proti zasovraženim tujcem ki so Irak zasužnjili, skuša angleška vlada s prej imenovano odredbo prisiliti bivšega predsednika in ostale patriote, da se vrnejo v Irak kjer bi bili gotovo vrženi v ječo in obsojeni na izgubo vsega premoženja. Angleži v ostalem ne gospodarijo sami v Iraku. Tudi oni morajo računati z ameriškimi zavezniki. Čeprav neradi, so morali pristati na to, da je suženjska iraška vlada razširila tudi na Ameriko in ostale zavezniške sile Anglije pravne in finančne privilegije, ki so bili doslej priznani samo Angliji Gre za to, kakor je jasno, za dejansko priznanje Ameriki, da sme izvajati pravice, podeljene od kapitulacijskega režima v Iraku. V tukajšnjih krogih se vprašujejo, kaj se bo zgodilo, ko bo tudi boljševiška Rusija zahtevala enake pravice kakor obe demoplutokraciji.

Severnoameriška oporišča na panamskem področju

Buenos Aires, 26. febr. s. Amerika gradi še naprej v Nicaragui velike vojaške naprave, prav tako kakor v večjem delu ostalih držav srednje Amerike. Pristanišče Korint je bilo spremenjeno v važno ameriško vojaško oporišče, kjer se že nahajajo patruljne ladje, ki naj ščitijo vode okrog Panamskega kanala.

Ameriški separatizem

Lizbona, 26. febr. s. Ameriški list »Wall Street Journal« pričenja zopet s protiangleško kampanjo z enegičnim uvodnikom, v katerem se podčrtava, da ameriški kapitalisti ne nameravajo prevzeti obveznosti s povojnimi načrti in se tudi ne pridružiti angleškemu gibanju v zvezi s temi načrti. Finančno glasilo z New Yorka trdi, da so angleški povojni načrti v odločnem nasprotstvu s stališčem in interesi Amerike.

Buenos Aires, 26. febr. s. Že drugič v enem letu je ameriška delovna zveza odbila predlog za sklenitev angleško-ameriškega-sovjetskega zavezništva v svrho ustanovitve konstruktivnega programa v vojni in miru. Ameriška delovna zveza se noče zvezati s sovjetskimi proletarskimi združenji, čeprav je od prvega dne bila za večjo vojaško pomoč Rusiji, kajti »poštenost nalaga priznanje, da sovjetske organizacije niso svobodne v demokratskem smislu besede, temveč orodje države«.

INSERIRAJTE V „JUTRU“

Uničevanje angleških konvojev

Nemške podmornice so zopet potopile 17 prevoznih ladij s 107.800 tonami, 5 nadaljnjih pa torpedirale

Iz Hitlerjevega glavnega stana, 26. febr. s. Vrhovno poveljništvo nemške vojske je objavilo danes naslednje izredno poročilo:

Nemške podmornice so še nadalje z uspehom zadajale hude udarce sovražni oskrbi. Nadaljevale so ob najhujših naporih poveljnikov in posadk v bitki, ki je trajala šest dni, zasledovanje ostankov velikega konvoja, ki je bil že omenjen v poročilu dne 24. februarja. Obenem so nastali hudi spopadi z močno zaščitenimi drugimi konvoji in posameznimi ladjami na Atlantiku, na Sredozemskem morju in pred Capetownom.

Med vsemi temi operacijami so nemške podmornice potopile nadaljnjih 17 sovražnih transportnih ladij s skupno 107.800 tonami, torpedirale pa so nadaljnjih 5 ladij od katerih je treba nekatere smatrati za potopljene.

Berlin, 26. febr. s. K izrednemu poročilu, da so nemške podmornice dosegle nove uspele s potopitvijo 17 nadaljnjih ladij s skupno 107.800 tonami, pripominjajo v tukajšnjih krogih, da je **bilo ta mesec v celoti potopljenih 80 ladij s tonažo, ki prekaša potopljeno tonažo v istem mesecu leta 1942.**

Potopitev dveh ameriških prekooceanskih parnikov

Lizbona, 26. febr. s. Severnoameriški listi objavljajo obširne podrobnosti o torpediranju in potopitvi dveh ameriških prekooceanskih parnikov s četami in vojnimi potrebščinami. Rešilne ladje, ki jih je odposlalo ameriško obalno poveljništvo so prišle prekasno. Ko so prišle na kraj torpediranja, so bili mrtvi že vsi, ki jim je uspelo zateči se v rešilne čolne. Mislijo, da je število žrtev mnogo večje, kakor so objavili v Washingtonu.

Hudi sovjetski porazi na vsej fronti

Posebno velike izgube so utrpele sovjetske čete pri Orlu in ob Ilmenskem jezeru

Iz Hitlerjevega glavnega stana, 27. febr. Vrhovno poveljstvo nemške vojske je objavilo danes naslednje poročilo:

Na severni fronti kubanskega mostišča so se izjalovili ponovni sovjetski poizkusi prodora ob vztrajnem odporu naših čet.

Za postojankami ob reki Mjus so bili uničeni še zadnji ostanki razkropljenega sovjetskega 7. gardnega konjeniškega zbora.

Na področju pri Izjumu se nadaljuje napadalna bitka. Nemške divizije so zlomile trdovraten sovražnikov odpor in razbile močne sovjetske sile, ki so bile odrezane od zvez v zaledju in se skušajo sedaj prebiti proti severovzhodu.

Premikalni boji na prostoru zapadno od črte Harkov Kursk so se nadaljevale tudi včeraj ves dan. Močni oddelki letalstva so z bombami in drugim orožjem napadali kolone na pohodu in sprednje oddelke sovražnikovega napada. Bojna skupina oddelkov SS je vdrla v sovražnikove postojanke v ozadju in uničila ali zaplenila 54 topov ter mnogo težkega in lahkega pehotnega orožja. Razen 400 vpreženih sani je utrpel sovražnik tudi sicer hude krvave izgube.

V trdih obrambnih borbah južno in severno od Orla so se zrušili na obrambni fronti, ki jo držijo nemške čete, močni sovražnikovi z oklopnim orožjem in pehoto uvedeni napadi. V istem odseku fronte je lastni napadalni oddelek napadel sistem sovražnikovih postojank, mu iztrgal 12 km jarkov, razdejal 249 bojnih postojank in zaplenil mnogo orožja.

Vzhodno od Sičevke je bil sovražnikov napad v več valovih brezuspešen.

Tudi včeraj je sovražnik na široki fronti obnovil svoje napade južno od Ilmenskega jezera, ki so jih podpirali številni oklopni vozovi in močna topniška priprava. Po hudih borbah so bili vsi napadi razbiti z visokimi izgubami. Deli napadajočega sovražnika so bili obkoljeni, pri čemer je obtičalo 43 oklopnih voz, razdejanih pred našimi črtami.

Pri poizkusu, da bi 23. decembra močnejši smučarski oddelek napadel preko Ilmenskega jezera južno obalo, je izgubil nasprotnik 215 ujetnikov in 1660 naštetih mrtvih poleg žrtev, ki jih je med letalskimi napadi utrpel na lodu. Razen tega je bilo zaplenjenih 25 protitankovsih topov, 213 avtomatskih pištol, 158 avtomatskih pušk, 23 metalcev granat, 422 strojnic, 7 motoriziranih sanj in še mnogo drugega vojnega materijala.

V vodah visokega severa je letalstvo z bombnimi zadetki poškodovalo 3000 tonsko trgovsko ladjo.

Na posameznih mestih severne tuniške fronte so nemški oddelki ob podpori nemško-italijanskega letalstva ponovno nastopili proti sovražnim postojankam. Nemški lovci so sestrelili včeraj v Sredozemlju pri štirih lastnih izgubah 24 angleških in ameriških letal. V zadnjih dveh dneh so oddelki letalstva hudo poškodovali pristaniške naprave v Tripolisu. Poškodovan je bil tudi prevozni parnik srednje velikosti.

Oddelek ameriških bombnikov je v včerajšnjih opoldanskih urah pod zaščito oblakov iz velike višine napadel področje Wilhelmshavna. Pri tem so lovci in mornariško topništvo sestrelili 17 štirimotornih bombnikov. 6 nadaljnjih bombnikov je izgubil sovražnik nad obalo Rokavskega preliva.

Preteklo noč so angleška letala metala rušilne in zažigalne bombe na nekatere kraje v zapadni Nemčiji in izvedla med drugim tudi teroristično napad na mesto Köln, kjer je bilo razdejanih 8 bolnišnic. Prebivalstvo je imelo izgube. Lovska in letalska obramba sta sestrelili 12 sovražnih bombnikov.

Nemška brza bojna letala so včeraj podnevi iznenada napadla z dobrim uspehom mesto Plymouth na južni obali Anglije.

Hude sovjetske izgube

Berlin, 26. febr. s. Iz pooblaščenega vira se doznava, da so močne nemške oklopne skupine napadle sovjetske sile med Doncem in Dnjeprom in jih vrgle proti severu v smeri Izjuma. Nemški napad je nasprotnika popolnoma presenetil. Zaradi tega so bile razne važne sovjetske edinice popolnoma ali pa deloma uničene, med njimi več oddelkov oklopne armade »Popov«, kakor tudi drugi oklopni zbori. Enaka usoda je zadela potem sovražne sile, ki so skušale vzdolž istega odseka fronte predreti proti severu. Te sile so bile razdeljene v majhne skupine in nato popolnoma uničene. V teh borbah so boljševiki po prvih približnih računih izgubili tisoč mož, v enem samem predelu bojišča pa so izgubili 25 topov.

Od 18. do 22. februarja so nemške čete v severnem delu tega odseka uničile ogromno količino sovjetskih vojnih potrebščin, med drugimi 115 tankov, 45 topov, 72 protitankovskih topov, 204 strojnice in možnarjev ter 385 motornih vozil.

Zapadno od črte Harkov—Kursk je letalstvo učinkovito podpiralo nemške čete v hudih obrambnih bojih. Ves dan so letala »Junker-88« in »Heinckel-111« metala rušilne bombe na napredujoče sovjetske kolone, strmoglavna letala pa so napadala predvsem kolone tankov in topništva ter povzročila znatno razdejanje. Bojna letala so napadala sovjetske rezerve, ki so prihajale v prve črte. Nad 150 sovražnih motornih vozil je bilo tako uničenih. Nadalje so bili napadeni in zažgani 4 vlaki z vojnimi potrebščinami in 15 sovjetskih letal, ki so spremljala vlake.

Južno od Orla so se izjalovili novi poizkusi napadov oklopnih oddelkov in sovražne pehote. Boljševiki so izgubili v tem odseku 11 tankov in nad 1500 vojakov, padlih in ranjenih ter številno pehotno orožje. Hude izgube so boljševiki imeli tudi severovzhodno od Orla. Sovražnik je izgubil v teh borbah v primeri z razmeroma majhnimi nemškimi izgubami razen mnogo vojakov, ki so bili ujeti, okrog 4000 vojakov, ki so padli v borbah, 8 tankov, 13 protitankovskih topov in mnogo motornih sredstev, kakor tudi veliko količino pehotnega orožja in vojnih potrebščin.

Proti odseku severno od Orla so boljševiki ojačili svoj pritisk z dovozom novih rezerv, toda nemške čete, ki so najprej uničile 26 tankov, so pognale sovražnika nazaj.

General Richthofen rumunskim letalcem

Bukarešta, 26. febr. s. Letalski general Richthofen je poslal poveljniku rumunskega letalskega zbora na vzhodni fronti odlično pohvalo za prispevek rumunskega letalstva v težkih borbah nemških in rumunskih čet na področju Schira. Ne glede na težkoče, navaja pohvala Richthofena so se rumunske posadke vrgle na sovražnika po petkrat na dan in tako uničile sovražne kolone in napadalne postojanke. Nemški general zaključuje takole svojo pohvalo: Z velikimi napori in doseženimi uspehi bomo mogli skupno zmagati vedno in povsod nad kakorkoli močnim sovražnikom.

Žrtve boljševizma

Rim, 26. febr. s. Boljševizem je samo v štirih letih od leta 1919 do 1923 pobil 805.000 kmetov, 344.000 izobražencev, 260.000 vojakov, 192.000 delavcev, 45.850 oficirjev, 19.000 uradnikov, 8800 zdravnikov, 6575 profesorjev To so nad vse točni podatki iz samih boljševiških uradnih virov. Da ima Rusija tudi danes v vojni na vesti krvoločna dejanja je nezpodbitno. Zadošča omeniti, da boljševiška vlada ni pristopila k nobeni mednarodni konvenciji glede vodstva vojne. Da je izvajanje krutosti boljševiška metoda, ki je enaka po vsem svetu, kažejo boljševiški pokolji v Španiji, kjer so pobili 20.000 duhovnikov, 15.000 menihov in 10 škofov. Po nekem dokumentu španskih škofov z dne 1. julija 1937 so boljševiki poklali nič manj kakor 300.000 katoliških laikov.

Ostra nasprotstva med Poljaki in Sovjeti

Stockholm, 26. febr. s. Sovjetski list »Pravda« objavlja značilen članek, ki kaže kakšna so sovjetska imperialistična stremljenja. V članku se obtožujejo Poljaki, da so čisti imperialisti in streme po aneksiji vse Ukrajine in drugega sovjetskega ozemlja k Poljski. »Pravda« sumi, da se poljski vladi v Londonu ne mudi, da bi bila Poljska osvobojena od nemške zasedbe, kajti to se more zgoditi samo s sovjetsko zmago. Glasilo ruske komunistične stranke trdi, da je Sikorski celo proti ustvaritvi druge fronte, ker bi ta druga fronta koristila sovjetski ekspanziji proti zapadu, kar bi bilo v škodo Poljski, ki bi iz roke okupatorja prišla zopet v roke okupatorja.

»Pravda« zaključuje svoj članek v trditvijo, da si Poljaki delajo iluzije, če mislijo, da bo angleška vlada jamčila za vzhodne meje Poljske. Noben pameten Poljak, piše sovjetsko glasilo, ne more pričakovati, da bi Anglija samo s prstom mignila, da bi bil v Varšavi ustoličen poljski Peyrouton.

ProtibolJševiška manifestacija v Pragi

Praga, 27. febr. s. Predsednik Hacha, državni tajnik Frank in člani vlade češko-moravskega protektorata so se udeležili v Pragi velike ljudske manifestacije, na kateri se je zbralo 4000 zastopnikov vseh ljudskih slojev češkega prebivalstva. Člani vlade so drug za drugim govorili in pojasnili sedanji položaj ter pozvali državljane, naj sodelujejo pri vojnih naporih, da bi tako aktivno prispevali k naporom nemškega naroda in njegovih zaveznikov za odstranitev resne boljševiške nevarnosti proti evropski celini.

Velike izgube angleškega letalstva

Berlin, 27. febr. s. Kakor se doznava iz pristojnega vira, je angleško letalstvo včeraj izgubilo 20 letal, med njimi 14 težkih bombnikov s štirimi motorji zadnjega modela. O teh operacijah poročajo tele podrobnosti: Močna skupina angleških težkih bojnih letal je včeraj zjutraj skušala v megli doseči in preleteti v veliki višini severno obalo Nemčije in zlasti obalo Nemškega zaliva. Nemški lovci, ki so se takoj dvignili, so prestregli eskadre sovražnih bombnikov in jih zapletli v borbo. Po vesteh do večera je nemškim lovcem uspelo sestreliti 13 sovražnih bombnikov. Nadaljnje 4 bombnike je zadelo protiletalsko topništvo. V teh borbah so nemški lovci izgubili samo eno letalo. Del bomb, ki jih je sovražnik na slepo odvrgel, je padel na stanovanjske okraje. Bombe so povzročile izgube med civilnim prebivalstvom.

Včeraj so bila nad zapadnim ozemljem in nad Nemčijo sestreljena nadaljnja 3 angleška letala. Eno izmed teh, ki je bilo izvidniško, je nemški lovec sestrelil po kratkem dvoboju v višini 8000 m

Celotne izgube sovražnega letalstva na zapadu in nad Nemčijo so znašale 25. februarja do dosedanjih vesteh okrog 20 letal. Med njimi je bilo 17 težkih bombnikov, in sicer 14 s štirimi motorji. Tem izgubam je treba dodati izgube sovražnika v noči na petek, ko je napadel nemško ozemlje. Med tem napadom so Angleži izgubili 9 težkih bombnikov, v jutru pa je bilo sestreljenih 17 letal, tako da so Angleži izgubili v 12 urah 26 težkih bombnikov z letalskim osebjem, ki ga gotovo ni bilo manj kakor 150 mož

Stockholm, 26. febr. s. Kakor je razvidno iz pripomb vojaških kritikov v angleških listih, napadi nemških letal »Fokker-Wulf« na angleško obalo niso bili samo zelo učinkoviti, ker je bila povzročena škoda ogromna, temveč so delali velike preglavice tudi angleški protiletalski obrambi ki se je znašla pred novo tehniko sovražnika. Kritiki pojasnjujejo, da prihajajo nemška letala nad južno obalo Anglije v nizkih poletih. Letijo tik nad vodno površino. Zaradi tega jih ni mogoče opaziti, ko se približujejo in angleška protiletalska obramba je s svojim zapornim ognjem vedno prekasna. Povprečje nemških letal »Fokker-Wulf«, ki jih sestreli angleška protiletalska obramba, je zaradi tega neznatno. Često ni mogoče dati ob pravem času niti alarma za prebivalstvo Z več strani se vlada izbodbuja, naj kaj odredi proti novi letalski tehniki sovražnika.

Bolgarski pravosodni minister v Bratislavi

Sofija, 26. febr. s. Pravosodni minister Partov bo jutri odpotoval v Bratislavo in vrnil obisk slovaškega pravosodnega ministra.

Avstralski pomisleki proti atlantski listini

Bangkok, 26. febr. s. Iz Melbourna poročajo, da se je bivši avstralski ministrski predsednik Menzies, ko je govoril o atlantki listini, zelo pesimistično izrazil. Izjavil je, da je do skrajnosti skeptičen glede obljub, ki jih vsebuje ta dokument in ki se tičejo svobodnega trgovanja po vojni brez razlike med zmagovalci in premaganci. Glede na avstralski kontinent je Menzies zatrdil, da Avstralija ne bo smela opustiti zaščitnih tarif svoje industrije tudi ne po vojni, tudi iz razlogov etnične zaščite, temveč bo morala podvojiti v bližnji bodočnosti z lastno silo svoje prebivalstvo če noče izginiti.

Izmenjava japonskih internirancev v tujih državah

Tokio, 26. febr. s. Šef urada za Japonce, ki so internirani v sovražnih deželah, Suzuki, je izjavil v spodnji zbornici, da se bodo interniranci izmenjali čim prej mogoče. Ugotovil je, da je v Ameriki 122.000 Japoncev, katerih je 4.000 interniranih, 100.000 pa se jih je moralo odseliti v notranjost države. Na Havajskih otokih je 157.000 Japoncev, v Kanadi 23.000 in sicer 700 interniranih in 2.000 prisilno odseljenih v notranjost, v Braziliji 230.000, na Peruju 20.000, v Mehiki 6.000 ter v ostalih državah v Srednji in Južni Ameriki 1.600, v angleškem imperiju pa 4.220 Japoncev.

Delovna mobilizacija na Norveškem

Oslo, 24. febr. s. Na velikem zborovanju, na katerem je govoril tudi nemški komisar Terboven, je Quisling naznanil uveljavljenje novega zakona o splošni narodni delovni mobilizaciji.

Starostna preskrba delavcev v Španiji

Madrid, 25. febr. s. S 1. marcem bo 125.000 delavcev začelo uživati starostno podporo, ki je bila uzakonjena z zakonom dne 6. oktobra l. 1939. Podpore znašajo za l. 1943. 97 milijonov pezet. Država prispeva k tej vsoti 22 milijonov.

Problemi povojne dobe

Veliki problem, ki je postavljen pred nas, je ta: ali bo iz vojne izšla zmagovita neka skupina narodov ali neka ideja? Na prvi pogled se zdi to zastavljeno vprašanje nekoliko preprosto, kajti vsi vemo, kaka ogromna igra interesov je gibalo narodov v vojni. Vsi vemo, da imperijalizem v borbi zastopa neomajno svoje sebično in posebno stališče v človeški družbi.

Vendar vedno še ostaja vprašanje, ali je današnje dogajanje neka poljubna vojna, iz katere ne bo prišlo nič drugega kakor premoč ene države nad drugimi, ali pa je, kakor mislijo mnogi, to revolucionarna vojna, ki si bo ne glede na čisto vojaški izid odprla pot med narode ter med vse narode razširila eno družbeno misel, ki je sposobna rešiti vsa ogromna vprašanja, pred katera bodo v povojni dobi postavljeni vsi državniki.

Ideološka slika vojne je v sedanjem trenutku precej temna. V Angliji se blaženi lordi v lagodnem zatišju svojih nedostopnih škotskih gradov še lahko vprašujejo, kakšen namen ima vojna, dočim bo za Američane že v najbližjih mesecih postala vojna predvsem propagandno geslo za vodilno borbo pri predsedniških volitvah leta 1944.

Narodi niso popolnoma zadovoljni s programom one zmage, ki jo poznamo iz »Atlantske listine«. To je tipična anglosaška listina, polna blestečih obljub, ki nimajo niti najmanjšega izgleda, da bi bile izpolnjene, kakor se tudi ni zgodilo v prejšnji svetovni vojni. Na drugi strani je beseda svoboda dobila nekak obrabljen pomen, odkar se pod pojmom svobode razume predvsem socialna pravičnost. Proti takemu pojmovanju imajo Angleži in Američani nekak nagonski odpor; na mednarodnih tleh kažejo naravnost neko rasno sovraštvo, na političnem polju pa popolno nerazumevanje ustavnega življenja.

Ako bi ne zadostovalo dejstvo, da se »Atlantska listina« le bežno dotika bodoče družbene ureditve med narodi, je vsekakor zgovornejše dejstvo, na kak način sta vlada in vladajoči razred v Angliji sprejela Beveridgejev načrt. Ta načrt je vse prej kakor prava družbena reforma, kar bi naj prav za prav bil, ter ima samo neposreden taktičen pomen. Zato bi se v angleškem narodu, ki je bil v preteklosti stalno osleparjen, utegnila ustvariti le nekako upanje v možne ugodnosti, ki bi jih vojna lahko prinesla in da iz tega izhaja dolžnost za vse, doprinesti vsakršno žrtev v ta namen.

S trmo, značilno za angleškega gospodarja, je bil ta načrt odbit, ne da bi bilo ono glasovito javno mnenje, ki ga naglašajo Anglosasi, kadar jim je ugodno in kadar ne morejo mimo tega, sploh čutilo veliki pomen načrta, jasno pa je, da za Angleže kakor tudi za Američane sedanja vojna v nikakem oziru ne pomeni revolucijonarne vojne. Sama delavska stranka, kakor je poročal nedavno »New Statesman and Nation«, »nima nikakršne žive sile, da bi postala dinamično orodje za globoke izpremembe v povojni dobi«, tako da se »visoka financa ne misli odpovedati stari politiki«.

Vladajoči angleški in ameriški razredi, ki so običajno zelo smeli in predrzni, mislijo, da bo zavladal poslovni duh. Ako obstoja družbeno vprašanje, mora biti zavrnjeno v meje in oblike ukrepov notranje politike. To velja seveda le za lastne narode, dočim o drugih niti ni vredno govoriti. Taka je miselnost Anglosasov glede družbenega problema.

Na drugi strani prisega Rusija na svojo leninsko oporoko. Toda sovjetska rešitev družbenega problema se ne more smatrati za izčrpno od trenutka, ko se je izkazalo, da se dajo boljševiški sistemi uporabiti samo pri narodu, ki je primitiven, silovite prirode in na nizki stopnji omike. Zelo verjetno je, da je bil s takimi nasilnimi sistemi ta narod prisiljen, da se bojuje proti omiki, ki jo smatra za nekaj mehaničnega. Ako pa se razumeva omika kot duhovno dejstvo, postane boljševizem popolnoma prazen ter preneha in mora prenehati na mejah Evrope, ki se nima ničesar naučiti od nikogar glede tega vprašanja. Omikana Evropa je že ustvarila obrazec, po katerem bo živela v bodočnosti. To je obrazec omike in ravnotežja, ki ovalanja skrajne zablode ter črpa svoje moč iz logike in zdrave pameti. Logika in zdrava pamet sta živi sili evropskih narodov, ki se obojega na noben način ne bi mogli odreči.

Misel pravičnosti, porojena in razvita v Evropi, je nastala v republikanskem Rimu in je samo ena izmed največjih misli družbenega ravnotežja. Ideje 80 let in marksistični nauk sta samo poskusa velike evropske revolucije, ki traja že poldrugo stoletje in ki se ne bo končala, dokler ne bo našla svoje primerne struge. To pa se ne da doseči z bičem in z zlorabo svobode, niti ne z drugimi sredstvi historičnega materijalizma ali diktature proletarijata. Ti izrazi imajo preveč kričav značaj spričo rimskega žiga, ki je ravno »socialna pravičnost«.

Treba se je zelo poglobiti v pomen teh dveh besedi, preden se izjavimo o njihovi vsebini. »Socialna pravičnost« sta dve besedi, ki predstavljata predvsem misel pravice za vse in ne samo za en razred ali s kako izjemo za kogar koli. Računati se mora z občestvom in ne samo s posameznimi pojavi človeškega življenja, kakor je to storil žid Marx v svojem »Kapitalu« in kakor so to delali v preteklem stoletju bolj ali manj misleci in sociologi njegovega nauka.

Gospodarski pojav se danes zelo lahko kontrolira, tako da so minili časi, ko je vsakdo lahko ustvarjal poljubne osebne teorije. Ako kaka vlada v resnici hoče boljše razdelitve bogastva in ima za to dovolj sile, ima tudi vse bistvene elemente, da to lahko stori. Neenaka in nepravična razdelitev bogastva je namreč vzrok vseh vojn in revolucij. Ako bo država onemogočila, da bi kapital izkoriščal delo in ako bo onemogočila, da bi delo lahko nakopičevalo kapital, se bo tak režim imenoval vlada pravičnosti ter bo enako oddaljen od vsake diktature, bodisi rumene, rdeče ali kakršnekoli druge.

Taka vlada bo lahko poglobila svoje delo tako daleč, da bo zmanjšala na najmanjši obseg socialne razlike in bo ustvarila socialno zavest, ki se v modernem izrazoslovju imenuje zavest sodelovanja.

V našem veku ni modernejše koncepcije, kakor je ta, in ni primernejše koncepcije ki bi ustrezala zahtevam sodobnega omikanega življenja. Naj bo izid vojne kakršenkoli in ko si bodo narodi po sili razmer morali ustvariti program za svojo duhovno, gospodarsko in družbeno rešitev, takrat se bo videlo, kako nezadržna je korporativna misel in koliko je evropska revolucija napredovala v tem smislu tudi med negotovostmi sedanje vojne, čeprav se je zdelo, da vsaka izmed bojujočih strank stremi po zmagi zaradi prav drugačnih ciljev.

Ducejeve nagrade za rojstvo dvojčkov

Visoki komisar je iz Ducejevega sklada podelil zakoncema Pezdirc Karolu in Ani iz Dol. Sušice 11, občina Toplice in zakoncema Brinc Janezu in Mariji iz Gribelj 24, občina Gradac, o priliki rojstva dvojčkov nagradi po 600 L.

Poroka Zveznega tajnika

Ljubljana, 27. februarja.

Danes sta bila v cerkvi sv. Justa v Pisi poročena Zvezni tajnik iz Ljubljane Orlando Orlandini in profesorica Rossana Bottai. Priče so bile za ženina nacionalni svetnik Antonio D'Este, ki je zastopal tajnika Stranke Eksc. Vidussonia, in minister za poljedelstvo in gozdove Eksc. Pareschi ter gran. uff. Giuliano Ascani; za nevesto pa prof. Paolo Rio-Nardi in cav. Pietro Ghelardoni.

*

Prisrčno čestitamo Zveznemu tajniku iz Ljubljane in mu želimo, da bi s svojo izbrano življenjsko družico živel srečno življenje, katerega naj bi Bog blagoslovil. Čestitamo mu v imenu vse Ljubljane, kjer si je gospod Zvezni tajnik s svojo ljubeznivostjo pridobil za časa svojega delovanja v našem mestu mnogo simpatij.

XII. nacionalno prvenstvo v teku čez drn in strn

Tiskovni urad Zveze fašijev objavlja:

V organizaciji glavnega poveljstva GILL-a je bilo 21. februarja v Rimu izvedeno XII. tekmovanje za nacionalno prvenstvo v teku čez drn in strn in sicer na 9 km dolgi progi.

Tekme so se lahko udeležili mladeniči, člani GILL-a, rojeni med 1. januarjem 1922 in 31. decembrom 1928.

Vsako zvezno poveljstvo, med njimi tudi ljubljansko, je imelo na tekmi po enega zastopnika.

Zvezno poveljstvo v Ljubljani se je uvrstilo s svojim udeležencem na častno mesto.

Koncert gojencev železničarskega Dopolavora

Tiskovni urad Zveze fašijev javlja:

Dne 15. t. m. je glasbena šola železničarskega Dopolavora priredila prvo produkcijo svojih gojencev s posrečenim programom, ki je vsboval točke iz del Haendla, Smetane in Verdija. Mnogoštevilno občinstvo in družinskih članov in ljubiteljev glasbe je z živahnim zanimanjem sledilo izvajanjem mladih glasbenikov, med katerimi so se odlikovali Bešter Velena, Patik Marija, Intihar Silva in Gregorin Miro.

Adamičev trio v Fašijskem Dopolavoru

Tiskovni urad Fašistične zveze sporoča:

Dne 23 februarja zvečer je Adamičev trio izvajal v dvorani Fašijskega Dopolavora spored zabavne glasbe, ki je navdusil številne navzoče poslušalce. Na zahtevo občinstva je dirigent Adamič, ki je igral klavir, dodal še nekaj skladb izven sporeda in želeto splošno odobravanje.

Darilo

Tiskovni urad Fašistične zveze sporoča:

Polkovnik Bruno Pilla ravnatelj Prehranjevalnega urada za Ljubljansko pokrajino, je poslal Bojevniškemu uradu Zveze fašijev znesek 100 lir ob poroki Zveznega tajnika.

Zvezni tajnik iz Perugie je prinesel darila

za divizijo iz Umbrije, nastanjeno v Sloveniji

Ljubljana, 27. februarja.

Tiskovni urad Fašistične zveze poroča:

V sredo 24. t. m. zjutraj je prispel v Ljubljano Zvezni tajnik iz Perugie Giannantoni skupno z zveznim podtajnikom Deanom, zaupnico ženskih fašijev in šestimi fašistkami ter z načelnikom političnega tajnika perugijske zveze.

Zvezni tajnik Giannantoni je prinesel v Ljubljano darila perugijske zveze hrabri diviziji, ki je dolgo bivala v njihovem mestu in se sedaj proslavlja v borbi proti partizanskemu komunizmu. Zveznega tajnika in perugijske hierarhe so sprejeli na postaji General Pernio Zvezni podtajnik Capurso in zaupnice Ženskih fašijev. Odpeljali so se v Dom fašijev, kjer jih je pričakoval Zvezni tajnik. Položili so cvetlice pred spominsko ploščo padlim fašistom, nato pa obiskali prostore Doma fašijev.

Popoldne so se šli gostje v spremstvu generala Pernie, Zveznega podtajnika Capurse zaupnice Ženskih fašijev in Pokrajinskega tajnika Dopolavora poklonit Ekscelencama Visokemu komisarju in Poveljniku XI armadnega zbora. Nato so položili na pokopališču cvetlice pred spomenikom padlim vojakom

Te dni so Zvezni tajnik in hierarhi šli obiskat čete umbrijske divizije, prinašajoč vojakom pozdrav perugijskih Črnih srajc in nekoliko hrepenenja po oddaljeni Umbriji

Pozdrav Zveznega tajnika odhajajočemu podtajniku

Tiskovni urad Fašistične zveze sporoča:

V navzočnosti ljubljanskih fašistov je 24. t. m. ob 11. dop. v dvorani Fašijskega Dopolavora Zvezni tajnik izrekel pozdrav Črnih srajc v prvi liniji skvadristu Domenicu De Simone, ki zapušča Ljubljano, da prevzame novo dolžnost v prometnem ministrstvu, kjer je njegovo delo.

Prisrčne besede Zveznega tajnika so bile najiskrenejši izraz tovariških čustev, ki so družila ljubljanske fašiste in Podtajnika Fašija De Simonea, ki nese seboj v Rim spominsko darilo, darovano mu od Zveznega tajnika v imenu fašijev v prvi liniji pušča med nami najlepši spomin tovariša, skvadrista in bojevnika. Spominjali se ga bomo vedno kot navduševalca akcijskih moštev in kot fašista čiste vere. Vsa njegova dejanja v tem fašiju prve linije so bila prežeta mladostne navdušenosti, ki ne pozna predsodkov. Posebno zato smo ga imeli radi in ga imamo radi.

»Zadostuje brzojavka«, je odvrnil De Simone besedam Zveznega tajnika, da se vrnem v Ljubljano in pridružim Fašistom Zveze v prvi liniji v primeru potrebe«. Te besede najlepše in najskladnejše izražajo misel in dejanje fašista, ki je vse daroval in nikdar nič zahteval.

Nov Podtajnik ljubljanskega Fašija

Tiskovni urad Fašistične zveze sporoča:

Namesto skvadrista Domenica De Simone, ki je bil poklican k drugi dolžnosti, je Zvezni tajnik imenoval za Zveznega nadzornika in Podtajnika ljubljanskega Fašija fašista Umberta Cungia, letnika 1900., vpisanega v PNF od 23. marca 1921., skvadrista, udeleženca Pohoda na Rim, imetnika liktorske šarpe, prostovoljca v vojni 1915—1918 in v sedanji vojni ter publicista.

Gospodarstvo

Nova ureditev cen kmetijskih proizvodov v Italiji

Kakor smo že poročali, se je kmetijsko ministrstvo v zadnjih tednih obširno bavilo z vprašanjem cen kmetijskim proizvodom, zlasti z vprašanjem medsebojne izravnave teh cen, in to ne samo med posameznimi pokrajinami, temveč tudi med posameznimi pridelki. V teku štirih tednov je kmetijsko ministrstvo v sodelovanju s pristojnimi korporacijskimi organi določilo preko 300 cen za približno 100 raznih pridelkov.

Pri določitvi cen so bil odločilni predvsem naslednji razlogi. Cena mora kriti povprečne stroške pridelovalca. Pri onih pridelkih, ki so v vojnem času posebno važni, so bile po danih možnostih odobrene nekoliko višje cene. Na drugi strani pa morajo ostati nespremenjene cene, ki so bile že prej prilagodene v sedanji vojni nastalim razmeram. Nekatere cene so bile tudi znižane, zlasti cene onih pridelkov, po katerih so potrošniki segli v pomanjkanju drugih proizvodov. Cene nekaterim pridelkom so se zaradi tega neupravičeno dvignile, kar velja predvsem za nekatere vrste sadja. Dovoljeno zvišanje cen pa ne bo vplivalo na potrošnike, ker so ta zvišanja predvidena tako, da jih bodo pridelovalci prejeli od držav v obliki premij. Za nekatere vrste žita, za riž in za koruzo so bile cene zvišane za posamezna področja različno, tako da znaša povišek 6 do 34%. Ker je bila doslej cena sladkorni pesi razmeroma zelo nizka, kar je kmete odvračalo od pridelovanja te industrijske rastline v korist drugim pridelkom, ki nudijo večji izkupiček, je bila cena za sladkorno peso povišana v Severni Italiji za 40%, v Južni Italiji pa za 112%.

Ta ukrep naj omogoči povečanje površine posejane s sladkorno peso v letošnjem letu za 25.000 ha (lani je znašala posejana površina 155.000 ha, potem ko je bila v nekaterih pokrajinah ta kultura proglašena kot obvezna). Cene za nekatera tekstilna vlakna so bila prav tako zvišana, in sicer pri konoplji za 14% pri lanu uza 18% in pri bombažu za 20%. Da se nadalje pospeši pridelovanje oljnih semen so bile povišane odkupne cene pri oljni repici za 15.4% in pri sončničnemu semenu za 14%.

Gornji ukrepi so dalekosežnega pomena za izvedbo velikega obdelovalnega načrta, ki je bil določen za letošnje leto. Italijanski strokovnjaki so prepričani, da je docela izvedljivo predvideno nadaljnje povečanje kmetijske proizvodnje v letošnjem letu in da bo prav to povečanje znova pokazalo sposobnost fašističnega gospodarskega sistema.

Maksimalni cenik za tržno blago v Ljubljani

Visoki komisariat za Ljubljansko pokrajino je 25. t. m. pod številko 361/4 odobril naslednje tržne cene, veljavne v Ljubljani od 1. marca t. l. naprej (vse za kilogram):

1) zeljnate glave pod 10 kg 2 liri, rdeče zelje 2.25, kislo zelje 4 lire za kg; 2) ohrovt 2.25 lire; 3) repa na drobno 1, na debelo 0.75, kisla repa 2.50, repna cima 2 liri; 4) motovilec 10 lir; 5) regrat 4.50 lire; 6) radič 6, gojen radič 10 lir; 7) špinača 4 lire; 8) rdeča pesa 3 lire; 9) rdeče korenje brez zelenja 3.50, rumeno korenje 2 liri; 10) peteršilj 4 lire; 11) zelena (glave) 4.50 lire; 12) rumena koleraba 2 liri; 13) kolerabice 4 lire; 14) črna redkev 1.50 lire; 15) čebula 3 lire; 16) čebulček 12 lir; 17) šalota 4 lire; 18) česen 8 lir; 19) hren, osnažen 4 lire; 20) jabolka I. vrste (namizna, zbrana) 5.70 lire, II. vrste 5 lir; 21) lipovo cvetje, suho 18 lir za kg; 22) jajca 2 liri za komad.

Blago, za katero so bile cene objavljene v prejšnjih maksimalnih cenikih, sedaj pa cene ne bi bile vsebovane v ceniku, se prodaja po prejšnjih cenah, če ni bila za dotično blago s posebno odločbo Visokega komisariata, odseka za določanje cen, odobrena drugačna cena.

Gospodarske vesti

= Gibanje delavskih mezd. Zavod za socialno zavarovanje Ljubljanske pokrajine je izdelal za svoje potrebe in za potrebe delavskih in delodajalskih organizacij obširno mezdno statistiko po stanju dne 20. junija lanskega leta in 25. januarja t. l., in sicer na podlagi povprečne dnevne zavarovane mezde, ki približno ustreza faktičnemu dnevnemu zaslužku povprečnega delavca v dotični stroki. Statistika obsega podatke za nad 400 vrst najrazličnejših poklicev in zaposlitev; zgoščena za industrijske skupine, to je za več sorodnih poklicev in zaposlitev, pa nudi naslednjo sliko: Za vse zaposleno delavstvo (brez zavarovancev pri TBPD in Merkurju) se je povprečna dnevna zavarovana mezda povečala od srede lanskega junija do srede januarja t. l. za 56.25 odst., namreč od 12.96 na 20.25 lire. Pri delavcih znaša povišanje 64.5%, pri delavkah pa 48.5%. Znatno se je povečala povprečna dnevna zavarovana mezda v gozdno-žagarski industriji, in sicer za 96.5%, od 15.56 na 30.57 lire. V usnjarski stroki je povprečna dnevna zavarovana mezda narasla od 15.47 na 29.97 lire (za 93.7%), v industriji kamenja in zemlje (v industriji gradbenega materiala) od 16.00 na 28.33 lire (za 77%), v tekstilni industriji od 11.71 na 23.96 lire, v industriji za predelovanje lesa od 11.37 na 22.75% lire, v kemični industriji od 20.89 na 32.25% lire, v papirni industriji od 20.19 na 30.14 lire v kovinski industriji od 12.55 na 22.50 lire. V oblačilni stroki je bil povišek manjši, namreč od 9.47 na 12.03 lire in v tobačni industriji od 18.33 na 22.84 lire. Pri hišni služinčadi znaša povišek 38%, vendar je treba pripomniti, da so služkinje kategorizirane v II. mezdnem razredu in je njih faktičen zaslužek nekoliko večji od zgoraj izkazanega.

= **Iz gorenjskega in spodnještajerskega trgovinskega registra.** V trgovinski register v Kranju so bile vpisane naslednje tvrdke: Westen & Co., družba za trgovino z železom na Jesenicah (poslovodje: ravnatelj Viljem Ocklenburg, prokuristi Emil Klein, Maks Skoflek, Egon Tverdi, Jakob Widder, nameščenci na Jesenicah, in inž. Herman Hieng, ravnatelj v Lescah; družba prodaja rudarske in železarske izdelke, železniški material, verige, pluge, centralne kurjave, železne postelje, železne konstrukcije, magnezit, apno, emajlirano posodo itd.); »Albeko«, družba z o. z. za potrebe čevljarske stroke v Kranju (proizvodnja in trgovina s stroji za čevljarsko stroko, z usnjem in čevljarskim orodjem ter čevljarskimi potrebščinami; poslovodja Kurt Decker, trgovec v Kranju, in Avgust Ahlhorn, trgovec na Dunaju); Veletrgovina z lesom in gradbenim materialom Mörth & Roos v Kranju; Tvornica tanina Medvode Josip Mahler & Co. (družbenika Josip Viljem Mahler in Albert Banzhof, oba iz Stuttgarta); Ivan Heinricher, lesna industrija in trgovina, Bohinjska Bistrica. — V spodnještajerskem trgovinskem registru je bilo pri tvrdki »Zlatorog«, Dračar & Co. v Mariboru vpisano, da je izstopil družbenik Oskar Dračar, vstopila pa sta družbenika Rihard Lettner in dr. Hans Lettner, industrijca v Mariboru ki skupaj zastopata družbo z družbenikom Hansom Georgom Lettnerjem; naziv firme je spremenjen v K. G. Lettner & sinovi, Maribor.

Hud komunistični poraz na Dolenjskem

Sloviti samostan v Pleterju pod Gorjanci, blizu glavne ceste iz Novega mesta v Kostanjevico in Brežice, je bil že dalj časa ogrožen od partizanov, ki bi si bili radi v njegovem močnem zidovju izgradili svojo postojanko. Zato se je na samostanskem področju nastanila močna protikomunistična straža. Prejšnji četrtek 18. t. m. zvečer so partizani res navalili na samostan. Obkolili so ga ter ga začeli po vseh pravilih oblegati od vseh strani. Daleč naokrog so zasedli tudi vse ceste in poti, po katerih bi utegnila obkoljenim legionarjem priti pomoč.

Partizani so bili v več ko desetkratni premoči. Zato legionarji niso mogli držati vsega obsežnega samostanskega področja temveč so se omejili na obrambo glavnega kompleksa. V ostali del so vdrli partizani in zasedli, tudi prostor, kjer imajo redovniki svoje hišice. Dalje pa kljub silni premoči in kljub neprestanim napadom, pri katerih se niso ozirali na žrtve, niso mogli prodreti. Hrabra legionarska skupina je uspešno odbijala vse njihove napade, ki so se nadaljevali noč in dan do sobote. Proti koncu je začel postajati položaj za branilce vedno bolj kritičen, ker jim je začela pohajati municija. To so seveda opazili tudi partizani in so zaradi tega še stopnjevali silovitost svojih napadov. Res so vdrli na glavno samostansko dvorišče. Proti njihovemu pričakovanju pa jih je tam sprejel silni strojniški ogenj, ki je v nekaj trenutkih zdecimiral partizanske vrste. Vsi zbegani in presenečeni so se umaknili nazaj. Medtem je prišla, ravno o pravem času, branilcem tudi tako težko pričakovana pomoč od zunaj. Partizani so sedaj uvideli, da bi bili nadaljnji napadi brez uspeha in silno tvegani, ter so se umaknili v zaščito gorjanskih gozdov.

Kake izgube so partizani imeli, se ne ve točno, ker so ranjence in del mrtvecev odnesli s seboj. Na samostanskem dvorišču in v njegovi bližini pa je obležalo še nad 80 mrtvih partizanov, po čemer upravičeno sklepajo, da so skupne partizanske izgube še mnogo večje. Cenijo jih na 200 mrtvih in vsaj toliko ranjenih. Med obleganimi legionarji so padli samo štirje fantje.

Veliki uspeh pogumnih fantov, ki so odbili in premagali desetkrat močnejšega komunističnega nasprotnika, je vzbudil po vsej Dolenjski toplo zadovoljstvo in veliko občudovanje. On bo le še okrepil borbene protikomunistične vrste ter stopnjeval njihovo odločnost, popolnoma iztrebiti uničujoči komunizem.

INSERIRAJTE V „JUTRU"!

Razdeljevanje racioniranih živil v marcu

Prehranjevalni zavod Visokega komisarijata za Ljubljansko pokrajino sporoča:

Meseca marca 1943-XXI bodo dobili potrošniki naslednja racionirana živila:

1. **Na navadno živilsko nakaznico** (za vse potrošnike): dnevno 150 gr kruha ali **125 gr** krušne moke ali 225 gr koruzne moke (na navadni nakaznici na odrezkih za kruh natisnjeno rdeče besedilo za 130 gr krušne moke torej **ne velja**)

ter mesečno 400 gr testenin in sicer na spodnjih 6 odrezkov, 1600 gr riža na preostalih 25 odrezkov (na nakaznici rdeče natisnjene količine 1800 gr riža in 200 gr testenin **ne veljajo**), 500 gr sladkorja 100 gr slanine, 200 gr masla, 1 dcl olja 100 gr mila, 600 gr soli ter 200 gr fižola (samo na ljubljanske živilske nakaznice — z zelenkastim podtonom).

2. **Na dodatno živilsko nakaznico »SD I«** (za ročne delavce): dnevno 150 gr kruha ali **125 gr** krušne moke ali 225 gr koruzne moke.

3. **Na dodatno živilsko nakaznico »SD I+II«** (za delavce pri težkih delih): dnevno **skupno** 250 gr kruha ali **208.3 gr** krušne moke ali 375 gr koruzne moke ter mesečno 500 gr riža in 100 gr testenin.

4. **Na dodatno živilsko nakaznico »SD I+II+III«** (za delavce pri najtežjih delih): dnevno skupno 350 gr kruha ali **291.6 gr** krušne moke ali 525 gr koruzne moke ter mesečno 500 gr riža in 100 gr testenin.

Opomba: Na vseh dodatnih nakaznicah »SD« je treba spremeniti besedilo, natisnjeno v glavi nakaznice »gr 130 (87) krušne moke« tako, da se čita pravilno **»gr 125 (83.3) krušne moke«.**

5. **Na dodatno živilsko nakaznico za kruh za bolnike in »SDL«** (za lažja opravila): dnevno 100 gr kruha ali **83.3 gr** krušne moke ali 150 gr koruzne moke; količino krušne moke (85, oz. 87 gr), ki je natisnjena v glavi teh nakaznic je treba popraviti v. »83.3 gr«.

6. **Na dodatno živilsko nakaznico »GMa«** (za otroke od 0—3 let): mesečno: 900 gr riža, 100 gr testenin, 500 gr sladkorja in 400 gr na zato določeni odrezek a (0—3) ter 100 gr na odrezek »1«, ter 750 gr marmelade in sicer 500 gr na odrezek za marmelado ter 250 gr na odrezek »2«.

7. **Na dodatno živilsko nakaznico »GMb«** (za otroke od 3—9 let): mesečno: 500 gr marmelade na odrezek za marmelado.

8. **Na dodatno živilsko nakaznico »GMc«** (za mladino od 9—18 let); dnevno: 50 gr kruha ali **41.6 gr** krušne moke ali 75 gr koruzne moke; rdeči pretisk »gr 1333 krušne moke« je treba popraviti v »gr 1290 krušne moke« ter mesečno: 500 gr marmelade na odrezek za marmelado.

Opomba. Dodatni delež mesečno 100 gr sladkorja, ki ga je dosedaj prejemala mladina od 3.—18. leta, je **s 1. marcem ukinjen.** Zato tudi ni na odrezek za 100 gr sladkorja, ki je natisnjen na vseh dodatnih nakaznicah »GM«, nobene veljave več in Prevod na ta odrezek ne bo priznal nobenega izdatka sladkorja.

Glede delitve sira in morebitnih ostalih živil bodo potrošniki pravočasno obveščeni potom časopisja.

Nakazovanje bolniških dodatkov za marec

Mestni prehranjevalni urad sporoča:

Bolnikom, ki so op predloženih zdravniških spričevalih upravičeni dobivati posebne dodatke racioniranih živil, bo bolniški odsek mestnega preskrbovalnega urada meseca marca delil bolniška nakazila vsako dopoldne od 8. do 12. samo v pritličju Turjaške palače v Križankah, Gosposka ul. 15, po naslednjem razporedu:

Dne 1. do 4. marca samo bolnikom, ki imajo tudi pravico do dodatka mesa, tako da pridejo na vrsto v ponedeljek 1. marca bolniki z začetnicami A do G, v torek 2. marca bolniki z začetnicami H do L, v sredo 3. marca z začetnicami M do S, v četrtek 4. marca pa bolniki z začetnicami Š do Ž.

Dne 5. do 12. marca drugim bolnikom tako, da pridejo na vrsto v petek 5. marca bolniki z začetnicami A do C, v soboto 6. marca z začetnicami D do J, v ponedeljek 8. marca z začetnico K, v torek 9. marca z začetnicami L do O, v sredo 10. marca z začetnicam P, v četrtek 11. marca z začetnicami R do Š in v petek 12. marca bolniki z začetnicami T do Ž.

Dne 13. do 22. marca bo bolniški odsek mestnega preskrbovalnega urada delil nakazila samo **za sladkor za dojenčke in bolnike** — seveda samo na podlagi predloženih zdravniških spričeval — tako, da pridejo na vrsto v soboto 13. marca upravičenci z začetnicami priimka A do Č, v ponedeljek 15. marca z začetnicami D do J, v torek 16. marca z začetnico K, v sredo 17. marca z začetnicami L do O, v četrtek 18. marca z začetnico P, v soboto 20. marca z začetnicami R do Š in v ponedeljek 22. marca upravičenci z začetnicami T do Ž.

Zdravstveni zavodi, ki so upravičeni dobivati posebne bolniške dodatke, naj pošljejo po nakazila že v ponedeljek in torek 1. in 2. marca.

Bolniki, ki dobivajo dodatek mesa z različnim terminom v mesecu, naj pridejo po nakazilo za živila in dodatek mesa tistega dne, ko jim zapade nakazani dodatek mesa.

Opozarjamo vse, ki pridejo po bolniška nakazila, da morajo s seboj prinesti izpolnjeno glavo živilske nakaznice upravičencev za mesec marc in nakazilo prejšnjega meseca, potrjeno od trgovca.

Pripominjamo, da bodo tisti, ki bodo mestnemu fizikatu predložili zdravniška spričevala po 5. marcu, dobili nakazila šele **po 22. marcu.**

Bolniški odsek zaradi velikega navala nikakor ne bo mogel upoštevati reklamacij zamudnikov in tistih, ki ne bi upoštevali tega razporeda, zato pa vsem priporočamo, naj si ta razpored izrežejo in shranijo, da ne bo zmot in pritožb.

Zatemnitev od 19. do 6.

Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino je na temelju lastnih naredb z dne 6. junija 1941-XIX. št. 42 in 31. januarja 1943-XXI. št. 13, smatrajoč za potrebno, da določi novo časovno razdobje za dolžnost zatemnitve, odredil:

Čl. 1. **Od nedelje zvečer dne 28. februarja 1943-XXI. se morajo do nove naredbe določila o zatemnitvi izpolnjevati od 19. zvečer do 6. zjutraj.**

Čl. 2. Vse druge odločbe, ki jih vsebuje naredba z dne 6. junija 1941-XIX. št. 42, ostanejo neizpremenjene.

Ljubljana, 27. febr. 1943-XXI.

Visoki komisar: Emilio Grazioli

Neme priče ljubljanske preteklosti:

Mestni trg

Hišo št. 3 na Mestnem trgu so posedovali od sedemnajstega stoletja dalje: Jeremija Hoff vsaj od 1600 (če ne že prej) do 1637. leta, nato eno leto Mihael Taller, poštar in mestni sodnik, in za njim Tobija Distl z naslednjočimi mu sorodniki do leta 1673. Takrat si je pridobila hišo za približno polpeto desetletje rodbina Bosio, katere član Janez Jernej je županoval Ljubljani med leti 1679. do 1687., odnosno je bil njen osem in petdeseti župan. Nadalje so gospodarili v hiši lekarnar Henrik Filip Spatt (1717—1748), steklar Janez Jurij Struppi (do 1771. leta) in za njim dvajset let tiskarnar Janez Friderik Eger, ki je bil (1782 do 1786) sedem in sedemdeseti ljubljanski župan. Za Egrom je prehajala hiša v last (1791) Antona Makovca, (1880) Marije Makovčeve in (1815) Jožefa Stroya. Čez osem in trideset let je postala hišna lastnica Jera Stroy, poročena Bescheg, a dne 18. junija 1872 si je priposestil hišo lekarnar Albert Ramm. Dvajset let potem, dne 20. decembra, so jo dobile Otilija Hrovath, Pavlina Kiesewetter pl. Wiesenbrunn in Amalija Hohn, katerih sleherni je bila prisojena po ena hišna tretjina. Zatem sta si kupno pridobila to hišo dne 20. julija 1896 Karel Recknagel in Pavlina Recknagel, katera kot samolastnica (izza dne 8. junija 1905) jo je prodala dne 17. maja 1922 gospodu Alfonzu Brezniku. Leta je jel trgovati z glasbili meseca aprila leta 1907. v tedanji Hilscherjevi, sedanji Gregorčičevi ulici št. 12, od koder je premestil svojo prodajalnico čez tri leta na Kongresni, zdaj Mussolinijev trg št. 15. v prostore, ki jih zavzema dandanes tvrdka »Manufaktura Marjana«. Izza leta 1922. je prodajal Breznik glasbila v lastni hiši vse do časa, dokler ni pred nekaj leti preselil svoje dobro znane trgovine v hišo št. 7 v Ulici 3. maja. — V zdaj Breznikovi hiši sta bili še za francoske zasedbe naših krajev (1809—1813) knjigarna Viljema Korna in Egrova tiskarna. Leta 1830. je imel v hiši prodajalnico in delavnico urar Jožef Karinger, ki pa se je lotil kmalu nato (136) kramarije ter je ustanovil čez nekoliko let galanterijsko trgovino na Mestnem trgu št. 8, v Zeschkovi hiši, o čemer bo govora še pri opisovanju te hiše.

Posestniki hiše št. 4 na Mestnem trgu nekako med letom 1600 in poznejšimi sto šestdesetimi leti so se zvali mestni pisar Janez Renk, Janez Schifflinger, Jurij Meisrembl (trgovec), Gabrijel Lukanitsch, Adam Shkube (knjigovez) in Jožef Robida. Seveda pa niso samo navedeni v vsem rečenem času vedrili in oblačili v v njej, ampak hiša je prehajala ob sebi umevno v teku dolgih let bodisi spričo smrti tega ali onega, bodisi iz kakršnega koli že razloga v last neposredno sorodnikom in posredno gotovo tudi drugim osebam. — Vobče je treba povedati, da je pripadala doslej ta hiša, v kateri je že sila dolgo lekarna »Pri zlatem samorogu«, upodobljenem nad njenimi vrati, kar zapovrstjo že mnogim lekarnarjem. In kot taki so bili Anton Ksaver Wagner (1761—1785)), njegovi nasledniki pa Franc Gloria (do 1820), Jožef Friderik Wagner (do 1836), Siegmund Graf (do približno sredi leta 1839), a nato Amalija Graf in Albert Ramm, katerih vsak je imel pravico do hišne polovice (prva izza dne 19. junija 1839, a drugi izza dne 8. avgusta 1843. Od Rammove polovice so prejele dne 20. decembra 1892 po eno tretjino v last že pri opisu sosedne hiše (s št. 3) imenovane Hrovathova, Kiesewettrova in Hohnova, medtem ko je Graf Amalija odstopila pogodbeno dne 24 avgusta 1895 svojo lastninsko pravico Serafini Knappovi, soprogi gimnazijskega direktorja v Innsbrucku. A spričo kupne pogodbe je prevzel hišo v svojo last zopet nadaljnji lekarnar Ubald Trnkóczy pl. Zacskal (skoraj dvajset let občinski svetnik in dolgo časa predsednik Mestne hranilnice ljubljanske) pred osem in štirdesetimi leti, t. j. dne 17. septembra 1895. Trideset let potem dne 12. julija, je bila vknjižena na podstavi prisojila lastninska pravica za Marijo Trnkóczyjevo, rojeno Gärtnerjevo, in Ubalda Trnkóczyja ali pa Josipino Trnkóczyjevo. S prisojilom z dne 30 maja 1926 se je izbrisala zaznamba za Ubalda Trnkóczyja ter vknjižila zbog izročilne pogodbe dne 28. novembra 1941 lastninska pravica na ime in priimek Josip Trnkóczy. Zdaj je hišni lastnik gospod Jožef Trnkóczy, lekarnar. — Ob vratih lekarne se vidita podobi o katerih se domneva, da prikazujeta nekdanja, splošno poznana ljubljanska zdravnika — drja. Alojzija Valento pl. Marchthurna in drja. Avgusta Andriolija. Podobi je izgotovil leta 1897 slikar Ludovik Grilc, ki se je rodil v Idrii dne 25. julija 1851 in se leta 1886 stalno naselil v Ljubljani, kjer je izvrševal večidel obrazne slike, ter tudi dne 12. februarja 1910 umrl. — Med zborovanjem ljubljanskega kongresa v letu 1821. je bival v tej hiši gardni poročnik grof Wittgenstein.

Hiša št. 5 na Mestnem trgu, ki jo poseduje izza dne 28. novembra 1931 trgovka s kožuhovino, gospa Ana Rot, je menjavala že obilokrat lastnike. Od konca šestnajstega pa do osemnajstega stoletja so se pisali posamezni njeni gospodarji, odnosno se imenovale rodbine, ponajveč dedične po preminulih družinskih poglavarjih: Strussinger; Jakob Salvator; trgovec Jancz pl. Gaioncelli (v starih listinah so zabeleženi on in rodbinski nasledniki često neverjetno različno, kakor Khaisel, Gayzell, Gaiecelli in kdo ve, kako še vse drugače), ki je bil tudi z naslednjim Schellom vred nekoliko časa imetnik sosedne hiše (št. 6); Franc Jakob Schell, kot leta 1700. postali poplemeničenec s pridevkom Schellenburg, bogatin, ki je dal na svoje stroške sezidati ljubljanskim uršulinkam samostan (1713—1717) in cerkev (1718—1726); dr. prava Anton Leopold Schiller pl. Schildenfeld; Marija Ana pl. Garzarolli; Jožef Franc Bellotti. Leta 1799. je postal hišni lastnik dr. zdravstva Anton Jelouscheg, pozneje pl. Fichtenau, ki sta ga nasledila leta 1811. zakonca Wurschbauer — Karolina in Jožef. Približno enajst let potem je prešla hiša v last Edvarda Coloretta, od leta 1840. dalje pa jo je imel Viktor Coloretto. V njej je bila kavarna, ki so jo vodili že od začetka devetnajstega stoletja Coloretti (1805 Franc, 1829 Edvard, menda izza 1840 Viktor) ter je obstojala do leta 1860. Seveda pa ta kavarna, pravilneje kavarnica, ni bila dandanašnjim ljubljanskim, ki razpolagajo pretežno vse s krasnimi, svetlimi, zračnimi in pravemu udobju ustrezajočimi prostori, niti od daleč najmanj podobna, zakaj njena tesna opravilnica je bila zatohla, mračna ter le redko in še to samo spredaj podnevi brez luči. Po pripovedovanju starejših ljudi so bili gostje v njej vedno dobro postreženi in zadovoljni tudi tisti, ki so se zatekali vanje ne toliko zaradi okrepčila, kolikor zavoljo zabave in družabnosti, da so mogli nemoteno kvartati, dominati, igrati šah, suvati s palico kroglice po biljardu in s podobnim preganjati dolg čas. Toda po kavarnah, ki so bile leta 1802. v Ljubljani samo štiri ter se je zvišalo njihovo število tja do leta 1848. in čez baje kar na deset, so biljardirali svoje dni vobče le bolj častniki in njihovi ožji znanci, drugi obiskovalci kavarn pa bore malo, ker se za biljardsko igro niso ne zanimali ne razodevali zanjo najčešče nobenega veselja. Kadar ni bilo častnikov, se skoraj nihče, včasi tudi po več tednov ali mesecev, ni dotaknil biljardskega suvala. Razen tega pa biljarda tudi sleherna kavarna ni imela. Ko je poslednji Coloretto opustil kavarniški obrat, je bila v hiši kramarija Ivana Supančiča, za katerim se je preselil vanjo iz hiše št. 7 na Mestnem trgu Jurij Lercher, Celovčan, ki je postal po kupni pogodbi dne 27. maja 1863 tudi njen lastnik. Nadalje so posedovali to hišo izza dne: 18. marca 1879 Matevž Rössmann, 14. junija 1887 Avgust Drelse st., lončar in posestnik na Lončarski stezi št. 2 (to hišo imajo zdaj neke šolske sestre) in št. 4, 27. decembra 1907 Karelina Drelse, poročena Luhn, 15. maja 1914 Elza Mikšič, rojena Bernatovič. Njen oče je trgoval v hiši več let s storjenimi oblekami. V ta namen si je priredil zelo vidno obratovalnico tako v pritličju kakor v prvem nadstropju. Tik pod okni drugega nadstropja, med velikima vzbočenima ukrasnima vencema, je bila njegova prav malo manj ko meter visoka firma Oroslav Bernatovič. Črke napisa so bile vsak večer do poznih ur električno razsvetljevane, in sicer s kratkimi presledki, zdaj belo, zdaj rdeče. Ta način reklame je bil za tisti čas v Ljubljani prav svojevrstna posebnost in med prvimi tovrstnimi, če ne celo najprvi. — Staroslavova knjižica »Gostilne v stari Ljubljani« nam pripoveduje tole: V lasti Colorettovih je ostala kavarna nad šest desetletij. Bila je sloveča in priljubljena meščanom in častnikom, ki so se tu zabavali v poletnem času ob mizah, postavljenih pod razpeto ponjavo na hodniku. O nji je zložil Hilar V. (Miroslav Vilhar) in jo dal obelodaniti v »Novicah« leta 1862. »Burko o kavarni«, dolgo pesem (29 kitic), posvečeno »svojim prijatlom«. Okrog leta 1880. je obnovil v hiši kavarno Mihael Marzollini in jo nazval »Merkur«. Do katerega leta je bila v tej hiši kavarna, nisem mogel zvedeti, pač pa to, da je imel Marzollini poprej kavarno na vogalu hiše v Vegovi ulici št. 2, kjer je zdaj lekarna Leona Bahovca, in nazadnje »pri Virantu« na Sv Jakoba trgu št. 2, da je ta kavarniška koncesija dne 16. decembra 1907 ugasnila in da je umrl Mihael dne 8. maja 1916 v Sv. Florijana ulici št. 30.

Alojzij Potočnik.

Inž. Ivo Zupanič:

Vinski letnik 1942

Kakor so v splošni zgodovini bolj ali manj pomenljive letnice glede dogodkov, ki so se izvršili v dotičnem letu, tako so tudi v zgodovini kmečkega gospodarstva leta, ki ostanejo ljudem v dobrem spominu od roda do roda. Ne glede na druge okoliščine gre pri tem v glavnem le za izredno množino oziroma kakovost kmetijskih pridelkov. **So to na pridelkih bogata leta, so to posebno dobri vinski letniki.**

Pri njivskih in travniških pridelkih, pa tudi pri sadju in povrtnini je vsakoletna razlika v glavnem le v množini; kakovost pridelka, ki je podana predvsem v sorti, je približno enaka, ako so bili spravljeni pridelki v dobrem času. V splošnem zelo velikih razlik v kakovosti teh pridelkov v posameznih letih ni.

Precej drugače je pri pridelku vinske trte, pri grozdju, oziroma moštu in vinu.

Vsak vinski letnik ima svoje posebnosti

Vinogradnik, gostilničar, vinski trgovec, pa tudi vsak ljubitelj dobre vinske kapljice — vsak potrošnik, konzument dobro ve, da si **dva letnika tudi v večjem razdobju let nista nikdar popolnoma enaka, niti glede množine, še manj pa glede kakovosti.** Saj še celo isto vino, ki zori v dveh različnih sodih, ne bo v obeh popolnoma enako.

Mnogo je činiteljev, ki vplivajo tako na množino kakor tudi na kakovost pridelka, n. pr. **sorta, ameriška podlaga, kakovost zemlje, vreme prejšnjega poletja,** ko so nastajala in se razvijala zimska očesa, **dozorelost lesa v minuli jeseni, zima, obrezovanje vinske trte, sploh vsa vinogradna dela z gnojenjem, zatiranjem bolezni in škodljivcev ter predvsem vreme** v vegetacijski dobi od časa, ko je vinograd začel zeleneti, pa do končane trgatve. So nekatere okoliščine, ki so nespremenljive, v vinogradu leto za letom enake, kakor so sorta vinske trte, ameriška podlaga, zemlja in več ali manj tudi obdelovanje vinograda; druge okoliščine so pa zopet vsako leto drugačne in ravno te v prvi vrsti določajo boljšo ali slabšo kakovost kakor tudi množino pridelka.

Ugoden vpliv vremena

Oglejmo si na kratko za letnik 1942. ono okoliščino, ki je najbolj spremenljiva, ki pa je tudi v največji meri vplivala tako na kakovost kakor tudi na množino pridelka, to je **vreme.** Pri tem se moramo glede vremena ozreti še v prejšnje leto 1941.

V poletju leta 1941., ko so se razvijala na letnih mladicah zimska očesa, je bilo vreme za to ugodno, primerno vlažno in ne prevroče. **Prehrana nastajajočih zimskih očes je bila dobra.** Jesen tega leta pa je bila do 24. oktobra, ko je zapadel prvi sneg, prav lepa, tako da je **les dozorel dovolj dobro** in ž njim vred tudi zimska očesa z osnutkom bogočega nastavka. **Iz tega dejstva se je dalo sklepati, da bo trgatev leta 1942. kar se množine tiče dobra.** To se je tudi uresničilo.

Lanska zima z obilico snega **je bila** v glavnem **suha in izrazito mrzla.** 23. januarja 1942 je dosegla najnižjo temperaturo okoli 30° C pod ničlo. Lepa, trda zima je trajala nekako do sv. Matije, do 24. februarja, nakar je začelo toplejše vreme in se je začel sneg polagoma taliti. Do polovice marca meseca je zginil popolnoma. Prav toplo vreme je trajalo dalje, saj se je slišalo prvo grmenje na dan sv. Jožefa — dne 19. marca. Ostri zimski mraz vendarle ni napravil po vinogradih večje škode, bodisi da v pravih vinogradnih legah temperatura ni bila tako nizka, bodisi da je postala vinska trta tudi za tako oster mraz manj občutljiva in bolj odporna. **Zaradi mraza so trpeli le vinogradi v nizkih, neprimernih legah,** oziroma posamezni iz kakršnegakoli vzroka oslabljeni in zato manj odporni trsi.

Iz previdnosti zaradi morebitne škode po mrazu so razsodni vinogradniki pri lanski vinogradni rezi namenoma naložili trsom več kakor običajno in tudi s tem, ker je škoda zaradi zimskega mraza v glavnem izostala, nekoliko pripomogli k večjemu pridelku.

Prvi in zadnji teden aprila sta bila prava aprilska, kar se vremena tiče, mokra in hladna; **le sredina meseca je bila suha in primerno topla. Vinska trta je začela počasi odganjati.**

Kakor konec aprila tako je bil tudi **začetek maja nekoliko hladen in deževen,** nato pa prav topel do ledenih mož sredi maja, ko se je vreme, kakor običajno vsako leto, nekoliko ohladilo. **Druga polovica maja je bila topla, vremensko prekrasna.** Le enkrat je bil medtem izdaten dež. Tako vreme je spravilo vegetacijo v dober tir. **Pokazal se je povsod prav dober nastavek grozdja, ki je tudi dobro vcvetel.**

Junij in julij sta bila topla, vendar pa ne prevroča, **za vegetacijo pa prav ugodna.** Tu pa tam je bilo krajše, običajno poletno, vendar ne prehudo neurje. Hujša toča je bila samo v Gornjih Slovenskih goricah in je napravila v nekolikih občinah občutno škodo. V novomeškem vinorodnem okolišu je bilo nekaj drobne toče brez večje škode.

Kot nalašč je bilo poletno vreme takšno, da se **peronospora nikjer ni pojavila v v škodljivi meri,** celo tam ne, kjer niso imeli dovolj škropiva, bodisi modre galice, bodisi nadomestkov. Lahko rečemo, da že dolgo ni bilo vreme tako naklonjeno našim vinogradom in vinogradnikom kakor minulo poletje. Niti peronospora niti oidij nista vzela brento grozdja. Drugače je pa bilo žal v onih prej omenjenih vinogradih, ki jih je toča hudo oklestila. Poškodovano listje kakor tudi ranjeni grozdiči so nastežaj odprli vrata peronospori v svojo notranjost. Škoda zaradi tega seveda ni izostala, ker je primanjkovalo i galice i delavcev, da bi bili mogli poškropiti vinograde pravočasno in dovoljno.

Pravo poletje se je začelo šele s 13. avgustom, ko je bil zadnji izdatnejši naliv. Po tem dnevu je bilo vreme vroče in suho brez vsakih padavin tja do 13. septembra. Takšno vreme je začelo mehčati grozdje. Povzročilo pa je tudi mestoma po vinogradih, zlasti v višjih legah in plitvih zemljah **pravo sušo,** ki je prišla do živega tudi koreninam vinske trte, da je začelo grozdje veneti zaradi pomanjkanja vode.

Od 13. septembra dalje **do konca meseca je nekajkrat kratek čas deževalo** — tudi kratke nevihte z nalivi so bile — **kar je prekinilo sušo in izredno ugodno vplivalo na zorenje grozdja. Zanimivo je, da se ozračje po dežju** vkljub jesenskemu času **ni ohladilo,** temveč je ostalo tudi nadalje prijetno toplo, v popoldnevih pa celo vroče. Visokih planin ni pobelil sneg, dolin pa ne slana. Prva slana je padla šele v drugi polovici novembra, kar je brez dvoma nekaj izrednega za naše klimatične razmere.

Enako vreme kakor v septembru je trajalo še nadalje v oktobru, vendar pa je začela — čim dalje v jesen — polagoma pojemati sončna toplota.

V takšnih izredno ugodnih okoliščinah je dozoreval letnik 1942.

Lanska trgatev je zadovoljila vinogradnike

Povsod se je izvršila trgatev v najlepšem in najprijetnejšem jesenskem vremenu. Ni bilo ne dežja, ne blata, ne gnilega grozdja. **Lanska trgatev** je po mnogih letih vendar zopet enkrat **mogla vsestransko zadovoljiti naše vinogradnike,** kajti **pridelalo si je več** mošta kakor prejšnja leta, **kakovost je pa nenavadno dobra.** V prvi tretjini oktobra je bila na Dolenjskem trgatev večinoma končana.

Mošti so bili splošno zelo sladki ter so imeli za naše razmere malo kisline. Ni bilo nič nenavadnega, če si ob času lanske trgatve slišal, da so imele sorte kakor je n. pr. rulandec, beli burgundec, rdeči traminec, zeleni silvanec, laški rizling splošno okoli **22—24%,** kraljevina okoli **19—20%,** žlahtnina, kavčina in druge navadne sorte 17—18% **sladkorja,** pri tem pa vse povprečno **samo 6—9‰ kisline.**

Iz teh podatkov je razvidno, da je grozdje splošno dobro dozorelo, da so posamezne sorte dosegle ne samo zrelostno stopnjo sladkorja, ampak da so nekatere boljše sorte, zlasti pri bolj poznih trgatvah dosegle še višjo stopnjo slaje, da so postale prezrele. Na drugi strani se pa izraža dobra zrelost grozdja tudi v nizki kislini.

Mošti so splošno dobro povreli ter imamo sedaj mlada vina prav dobre kakovosti, kar velja predvsem za navadna vina in cvičke, ki so zaradi normalne kisline prijetna, pitna in osvežujoča. Vina boljših sort in poznih trgatev, ki se razvijajo bolj počasi, pa kažejo vse znake, da ne bodo samo močna, temveč tudi sortno tipična ali značilna ter lepa harmonična vina.

Najboljša kapljica v tem stoletju

Vinogradniki, ki so z ozirom na varnostne okoliščine na terenu mogli pobrati grozdje ob pravem času popolne zrelosti, imajo v svoji kleti **letnik, ki se lahko postavi ob stran najboljšim v tem stoletju.** Žalibog pa je preživljal minulo poletje in preteklo jesen naš kmet, naš vinogradnik marsikje tako hude čase, kakor jih zgodovina naših krajev prav malo pozna. V takih okolščinah je marsikateri vinogradnik s težavo pridelano grozdje potrgal rajši predčasno, ko še ni bilo popolnoma ali dovolj zrelo, samo zato, da je spravil pridelek on, ne pa višja sila.

Zelo rado se poudarja, da je **letnik 1942. podoben sedemnajščeku,** letniku, ki je bil v tem stoletju po kakovosti najboljši, letniku, ki je bil eno leto pred zaključkom minule svetovne vojne. Dal Bog, da bi zadnje slično veljalo tudi za letnik 1942.

Po znanem slovenskem izreku je z ozirom na dobro kakovost pridelal letnik 1942. naš vinogradnik sam, mati narava ga je pri tem samo v veliki meri dobrohotno podpirala. Zato je njegova dolžnost, da iz mladega vina, ki se je po končanem vrenju začelo komaj dobro razvijati, napravi s pravilnim in umnim kletarstvom ne samo običajno dobro vino, temveč »veliko vino« redke dobre kakovosti, ki bo **vedno v ponos slovenskemu vinogradništvu,** vinogradniku **izdatni vir potrebnih** denarnih dohodkov, vsem pa, ki ljubijo in znajo ceniti ter spoštovati dobro vinsko **kapljico, v uteho v teh hudih časih.**

Il Federale di Perugia in visita ai «Cacciatori delle Alpi» ai quali ha recato i doni del Partito — Zvezni tajnik iz Perugije na posetu pri »Planinskih lovcih«, katerim je prinesel darove Stranke

Tretji javni nastop gojencev Glasbene akademije

Z veseljem je bilo že večkrat poudarjeno tudi v časopisih, da imajo naše kulturne prireditve vedno več obiskovalcev. To velja zlasti za glasbene prireditve. Saj so naši simfonični koncerti pa tudi nastopi naših glasbenikov in pevcev vedno prav dobro obiskani. Tudi produkcije naše Glasbene akademije imajo že staro tradicijo in velik krog poslušalcev. V petek zvečer je bil v veliki filharmonični dvorani tretji javni nastop. Poslušalci so do malega zasedli vse prostore in z zanimanjem sledili sporedu.

Produkcijo je začela gojenka 2. letnika Srednje glasbene šole Majda Petelinova iz šole prof. M. Vogelnikove, ki je udarno zaigrala Barwinskega Dumko in Koračnico. Kot drugi je nastopil baritonist Franc Langus, gojenec 3. letnika Srednje glasbene šole pri prof. Trostovi. Občuteno je zapel Škerjančevo Vizijo in Schumannovo Poklonitev. Nato sta iz šole prof. Šlaisa zaigrala Beethovnovo Sonato za rog in klavir v f-duru Janez Žnidar in Jože Osana skladno, vendar se je zdelo, da je bil izvajalec na rogu malo plah. Baritonist Dušan Pertot iz 3. letnika Srednje glasbene šole je nato lepo zapel Pavčičevo Pred durmi, Rahmaninova Poet in Musorgskega Domišljavec. Pevec, ki je v šoli prof. Dariana, je prijetno presenetil s svojim prodornim glasom. Na klavirju je potem zaigrala gojenka 3. letnika Srednje glasbene šole Breda Rajhova iz šole prof. Trosta. Izvajala je Schumanovo Večerno in Vzpon op. 12. Poslušalci so jo nagradili za lepo igro z dolgim odobravanjem. Še en baritonist se je predstavil, in sicer slušatelj 1. letnika Glasbene akademije Marjan Kos iz šole rektorja Betetta. Zapel je prolog iz Leoncavallove opere Glumači. Glas ima svež, pozna pa se mu, da ima v sebi odrsko žilico. Iz 4. letnika Srednje glasbene šole je nato učenka prof. Trosta Štefanija Kruljčeva na klavirju mirno zaigrala Chopinovo Polonezo op. 71,2. Edino violinsko točko večera je izvajala slušateljica 2 letnika Glasbene akademije Jelka Staničeva, ki je zaigrala Wieniawskega prvi stavek Koncerta za violino s spremljevanjem klavirja v D-molu. Mlada violinistka iz šole prof. Šlaisa brezhibno obvlada svoje godalo. Njena igra je navdušila vse poslušalce. Staničevo je pri klavirju spremljala ga. Bizjak-Valjalo. Kot predzadnja je na produkciji nastopila učenka rektorja Betetta sopranistka Nada Stritarjeva iz 1. letnika Glasbene akademije. Simpatično je zapela arijo Konstance iz Mozartove opere Beg iz seraja. Spored je zaključil gojenec prof Trosta iz 5. letnika Srednje glasbene šole Sveto Marolt, ki je občuteno zaigral na klavirju Brahmsovo Balado op. 10,2 in Sgambatijevo Toccato op. 18. Pri vseh pevskih točkah sta prav dobro opravila spremljavo na klavirju Jože Osana in Ciril Cvetko.

Tretji javni nastop Glasbene akademije v Ljubljani je bil ponoven dokaz o resnem in uspešnem delu našega najvišjega glasbenega zavoda, ki ima dobre in sposobne učne moči, pa tudi nadarjen glasbeni naraščaj.

Radio Ljubljana

NEDELJA, 28. FEBRUARJA 1943-XXI

8.00: Napoved časa; poročila v italijanščini. 8.15: Koncert organista F. M. Napolitana. 11: Prenos pete maše iz bazilike Sv. Pavla v Rimu. 12.00: Razlaga evangelija v italijanščini (o. G. B. Marino). 12.15: Razlaga evangelija v slovenščini (o. K. Sekovanič). 12.30: Poročila v slovenščini. 12.45: Komorna glasba. 13.00: Napoved časa; poročila v italijanščini. 13.10: Poročilo Vrhovnega poveljstva Oboroženih sil v slovenščini. 13.12: Koncert Adamičevega orkestra. 13.40: Operna glasba na ploščah. 14.00: Poročila v italijanščini. 14.10: Koncert violinista Karla Rupla, pri klavirju L. M. Škerjanc. 14.35: Pesmi in napevi. 15.00: Poročila v slovenščini. 17.15: Kuret Vladimir: Spomladanska dela v vinogradu, kmetijsko predavanje v slovenščini. 17.35: Lahka glasba. 17.45: Orkester Cetra, vodi dirigent Barzizza. 19.30: Poročila v slovenščini. 19.45: Italijanska glasba v narečju. 20.00: Napoved časa; poročila v italijanščini. 20.20: Komentar dnevnih dogodkov v slovenščini. 20.30: Koncert radijskega orkestra in komornega zbora, vodi dirigent D. M. Šijanec. Slovenska glasba. 21.00: Simfonični koncert, vodi dirigent Morelli. 22.00: Prenos za Albanijo. 22.15: Koncert pianista Tita Aprea. 22.45: Poročila v italijanščini.

MODA IN DOM

Kep na pomladni obleki

Tu gre kajpada za tako zvano »plaščno« obleko, ki jo nosimo spomladi brez plašča na cesti. Kep je že malone pozabljena modna pridobitev, toda saj veste, da moda

nima miru, če se zdaj pa zdaj spet ne domisli vseh svojih nekdanjih ljubezni. Kep, ki ga vidite na naši skici, izhaja prav za prav iz rokavov in je podložen z živahno vzorčasto svilo. Pentlja pod vratom je izdelana iz enake svile, to soglasje pa učinkuje nad vse elegantno.

*

Jedi iz krompirja

Bolj kakor vse drugo je zdaj potrebno, da pregledamo zalogo krompirja, če ga je še kaj v shrambi. Slab krompir ali krompir z madeži moramo kajpada takoj uporabiti. V ta namen položimo slabši krompir na posebno mesto in ga od tod jemljemo za vsakdanjo kuho. Krompirja, ki se je pozimi v shrambi lahno zgrbančil, ne kaže lupiti surovega, sicer pa tudi pri bolj svežem krompirju kaj takega ni priporočljivo, ker tako odpade preveč užitne snovi. Pred kuhanjem krompir dobro operemo in ga takoj pristavimo v topli, po možnosti vroči vodi na štedilnik. Zaradi boljšega okusa vodo takoj solimo, potem pa lonec pokrijemo in ga postavimo na močan ogenj, da krompir zavre, nato pa ga odmaknemo, da se lepo počasi kuha. Da ne postane krompirjevo testo klejasto in mazasto, moramo sveže skuhani krompir olupiti, dokler je še vroč, in ga tudi vročega pretlačiti skozi sito ter ga takoj uporabiti.

Preprosto krompirjevo testo za krompirjeve svalke, kolačke, cmoke itd. napravimo iz trikratne količine krompirja in enkratne količine moke. Tako vzamemo na primer 1 kg kuhanega ter pretlačenega krompirja in 30 dkg moke, 1 jajce ali jajčni nadomestek v prahu, ščepec soli in 2 do 3 dkg masla. Testo dobro pregnetemo, nato pa poskusimo, če je pravilno sestavljeno, kajti različne vrste krompirja se vsaka po svoje spaja z moko. In sicer izoblikujemo majhen cmok, ki ga kuhamo v lahno soljeni vodi ne več kakor 10 minut. Če je poskusni cmok premehak, dodamo testu še malo moke, če je pretrd, pa malo krompirja. Če napravimo krompirjeve cmoke k prikuhi ali za juho, dodamo testu nekaj drobno nasekljane zelenjave (peteršilja ali zelene). Gotovo krompirjevo testo moramo takoj uporabiti, pa tudi kuhati ga ne smemo predolgo, ker bi sicer postalo premehko in bi se naši cmoki popačili. Krompirjevi cmoki se podajo k vsaki prikuhi in vsaki solati. Serviramo pa jih lahko tudi kot sladico, če jih pretresemo z drobtinami in sladkorjem.

*

V modi se razcvetajo prve cvetlice

Prve cvetlice, ki jih bomo nosile na pomladnih oblekah, so kajpada bele kakor prve cvetlice v naravi: teloh in zvončki. Šopek belih cvetlic utegne tudi temno zim-

sko obleko spremeniti v pomladno. Še lepši je pogled na pomladno obleko, če jo okrasimo s cvetličnim pasom, ki je sestavljen iz zelenih svilenih stebelc in ima spredaj šopek belih cvetlic namesto zaponke. Z enakim šopkom opremimo vratni izrez in prava pomladna obleka je popolna!

Kronika

Obletnica smrti princa Amadea Savojskega

Dne 3. marca bo minilo leto dni, odkar je umrl princ Amadej Savojski, Duca d'Aosta. Za obletnico je napisal Attilio Teruzzi za revijo »L'Azione coloniale« ganljiv članek, v katerem predočuje čitateljem junaški lik pokojnega princa, ki je umrl kot vojak za blaginjo svoje domovine.

*

* **Smrt generala Camussia.** V Via Reggiu je umrl po dolgi bolezni 62 letni divizijski general Giulio Camussi. Pokojnik se je udeležil svetovne vojne 1915—18 kot alpinski oficir ter je bil dvakrat ranjen. Bil je odlikovan s srebrno kolajno za vojaške zasluge. Izkazal se je tudi l. 1908 pri mesinskem potresu, ko je pomagal mnogim ponesrečencem.

* **Smrt odlikovanca s hrastovim listom.** S sovražnega poleta v Sredozemlju se stotnik Heinrich Schweichardt, poveljnik skupine strmoglavnih letal in odlikovanec s hrastovim listom k viteškemu križu železnega križa, ni vrnil na svoje oporišče.

* **Savojski red za generala Tringalija Casanuovo.** Ob priliki 10. obletnice imenovanja za predsednika posebnega sodišča za zaščito države v Rimu je bil Antonio Tringali Casanuova na predlog Duceja odlikovan s Savojskim redom.

* **Nenadna smrt armadnega poveljnika v Bolzanu.** Dne 25. februarja ob 7. zjutraj je po kratki bolezni izdihnil general Benedudo Gioda, poveljnik 19. armadnega zbora v Bolzanu. Pokojnik se je z uspehom udeležil vojne v Libiji, svetovne vojne, vojne za ustanovitev imperija ter španske državljanske vojne. Soleloval je nekaj časa tudi na zapadnem ter grško-albanskem bojišču.

* **Množestven sprejem pri papežu.** Sv. oče je te dni zopet sprejel 3.000 vernikov, med katerimi je bilo 500 parov novoporočencev ter 300 pripadnikov nemške in italijanske vojske. Vsem vernikom je bil podeljen papežev blagoslov.

* **Ema Grammatica v Bordigheri.** Slovita gledališka umetnica Ema Grammatica je prispela v Bordighero, mesto solnca in rož, kjer kane ostati delj časa.

* **Grof Della Croce umrl v Curihu.** V Curihu je umrl po dolgi bolezni grof Galeazzo Della Croce di Lojola, generalni konzul Italije v Luganu.

* **Razširjen vojni muzej v Gorizii.** V Gorizii so nedavno razširili prostore ondotnega vojnega muzeja ter prenesli vanje dokumente italijansko avstrijske vojne iz leta 1915—1917. Dokumenti prikazujejo prizore iz vojne ob Isonzu in na Carsu. Poseben oddelek je namenjen pregledu vseh vojn, ki so se odigravale ob Isonzu, t. j. od romanske dobe do Napoleonovih časov.

* **Tečaj za občinske tajnike v Triestu.** V začetku marca se otvori na univerzi v Triestu poseben tečaj za diplomirane občinske tajnike.

* **90 let znanega patriota.** »Piccolo« poroča, da je dovršil 90 let Carlo Conighi, eden izmed najstarejših iredentistov Venezie Giulie. Ime 90letnika je tesno povezano z zgodovino njegovega rojstnega mesta Fiume, ol koder se je visoki jubilant leta 1887. preselil v Trieste, kjer živi še danes.

* **Novost v poljedelstvu.** Poljedelski odbor za raziskovanje v Rimu napoveduje neko novost za ensilažo živinske krme. Novost so proučili pristojni bakteriologi, kemiki in zobotehniki ter bo v kratkem pojasnjena vsem interesentom.

* **Uvedba taksnega papirja ter novih takšnih golic za menice.** V smislu določil odredbe Vis. komisariata za Ljubljansko pokrajino z dne 8. II. 1943/XXI, št. 16, ki je objavljena v Službenem listu z dne 10. II. 1943/XXI, 12 kos, ter stopi v veljavo dne 1. marca 1943/XXI, je na področju Ljubljanske pokrajine razširjena raba taksnega papirja z vodnim natiskom. Izdane so tudi nove menične golice z vtisnjenim kolkom. Te taksne papirje, kakor tudi menične golice, prodaja finančna uprava po pooblaščenih prodajalcih (trafike). Dokler taksni papir ne bo na razpolago, je za namene, navedene v zgoraj omenjeni odredbi, dovoljena raba navadnega papirja pod pogojem, da je ta opremljen s kolki v vrednosti predpisanega taksnega papirja, ki odgovarja namenu. Dosedanje menične golice se tudi smejo uporabljati, če so dokolkovane s posebnimi meničnimi kolki. Menične kolke, ki bodo prišli v kratkem v promet, smejo nalepljati in uničevati izključno le davčni uradi.

* **Važno za vsakogar sedaj in v bodoče** je znanje strojepisja. Novi eno-, dvo- in trimesečni dnevni in večerni tečaji prično 4. marca. Učne ure po želji obiskovalcev dopoldne, popoldne ali zvečer. Učnina zmerna. Specialna strojepisna šola: največja moderna strojepisnica, raznovrstni stroji. Zahtevajte prospekt: **Trgovsko učilišče »Christofov učni zavod«, Ljubljana, Domobranska cesta 15.**

* **»Super« čaj ustreza Vaši želji po pravem ruskem (kolonijalnem) čaju.**

IZ LJUBLJANE

u— **Predavanje o pisatelju Hansu Carossi.** V petek zvečer je predaval v Nemški akademiji lektor dr. K. H. Wilgalis iz Benetk o osebnosti in delu enega izmed predstaviteljev sodobne nemške literature Hansa Carosse. Predavanju, ki je bilo v srebrni dvorani Uniona, sta prisostvovala zastopnik Ekscelence Visokega komisarja in kancelar nemškega konzulata g. Liesenberg. Večer je otvoril s pozdravnim nagovorom vodja tukajšnjega lektorata Nemške akademije g. prof. dr. Swoboda. G. dr. Wilgalis je nato orisal življenjepisne poteze tega pisatelja, čigar očetov rod je potekal iz zgornje Italije in ki se je rodil in dorasel na Bavarskem. Carossov oče je bil zdravnik — poklic, ki ga je prevzel tudi umetniško nadarjeni sin in ga združil že v zrelih letih s pisateljevanjem. Predavatelj je postavil težišče svojih lepo zasnovanih in prikupno podanih izvajanj v oris doživljajske vsebine Carossovih del, v značilnosti njihovega izpovednega značaja, ki je prav pri pisatelju knjig »Doktor Bürgers Ende«, »Eine Kindheit«, »Dr. Gion« in drugih, vprav avtobiografsko izrazit. Carossa ni plodoviten pisatelj. Sorazmerno droben zvezek poezij, pa pet ali šest knjig pripovedne in delno esejske proze, to je vse delo zdaj že priletnega pisatelja in zdravnika. Dr. Wilgalis je jasno prikazal njegove socialne in religiozne prvine, njihovega humanističnega duha, ki pa se vključuje v zvesto službo narodu (prim. zlasti Carossovo vojno knjigo »Rumänisches Tagebuch«) in zdravniško izkušenost, s katero je obilno prepojeno Carossovo neobsežno, vendar pa umetniško dragoceno delo. Posebej je očrtal formalne kvalitete Carossovih spisov. Kot pisateljevega največjega vzornika je označil predavatelj Goetheja in poudaril v stilističnem pogledu zlasti Nietzschejev vpliv. Predavanje je s svojo pregledno razčlembo Carossovega dela vzbudilo novo zanimanje za tega predstavnika sodobne nemške literarne tvornosti.

u— **Albin Šifrer 50letnik.** V petek je praznoval v krogu svoje ljubljene družinice 50 letnico rojstva znani ljubljanski puškar in trgovec g. Albin Šifrer. Slavljenca pozna vsa Ljubljana kot izredno simpatičnega, skromnega in marljivega moža. Zlasti mnogo iskrenih prijateljev ima med zeleno bratovščino. Radi se pridružujemo velikemu krogu njegovih prijateljev in znancev z iskreno željo, da bi še dolga leta tako vzorno kakor doslej vodil svoj trgovino in skrbel za svojo družinico.

u— **Velik koncert Glasbene Matice** ljubljanske bo jutri v ponedeljek 1. marca ob pol 7 v veliki unionski dvorani z naslednjim sporedom: Najprej bo zaigral pod vodstvom skladatelja in dirigenta L. M Škerjanca godalni orkester Orkestralnega društva Glasbene Matice, ki je pomnožen z nekaterimi člani simfoničnega orkestra Gregorčev Preludij in dirigentovo Čakono na slovensko narodno pesem, nato bo zapela sopranistka Valerija Heybalova ob spremljevanju Lipovška Alfanovo arijo Katjuše iz opere »Vstajenje«, Straussov samospev: O kam naj naju srečo skrijem ter Lajovčevo pesem: Kaj bi le gledal. Nato bo sledil nastop violinista Karla Rupla, ki bo zaigral Pugnanijev Preludij in Allegro, Kogojev Andante ter Chopinov Valček op. 64 št. 2. Spremljala ga bo na klavirju pianistka Zora Zarnikova. Lajovčev samospev: Iskal sem svojih mladih dni, Ponchiellijevo arijo in romanco iz opere »Zaročenca« ter Gerbičevo pesem Pojdem na prejo bo zapel basist Julij Betetto, pri klavirju pianist Lipovšek. Tri novosti v naših koncertnih sporedih bo zaigral pianist Anton Trost, in sicer Longovo arijo z varijacijami iz Suite v starem slogu, štiri Škerjančeve skladbe in Mirce Sancinove Fantastični kolo. Za sklep nastopi zopet pomnoženi godalni orkester Orkestralnega društva, ki bo zaigral Dall'Albacov Cerkveni koncert v a-molu in Vivaldijevo Simfonijo v C-duru. Vse posetnike koncerta prosimo, da zasedejo svoja mesta v dvorani nekaj minut pred pol 7. S tem omogočijo reden začetek koncerta in točni konec ob 8. uri. Podrobni spored je v knjigarni Glasbene Matice. Sedeži in stojišča so razprodana.

u— **Za umetnostno razstavo** slikarja Franca Klemenčiča vlada živo zanimanje. Njegova dela bodo na ogled tudi danes, v nedeljo.

u— **Nova hiša v Frankopanski ulici.** V Frankopanski ulici v Šiški so pred kratkim zgradili tronadstropno stanovanjsko hišo. Stavba stoji na desni strani ulice med Medvedovo cesto in železniško progo. Na tem odseku so sezidali že pred časom dve podobni tronadstropni stanovanjski hiši. Novo stanovanjsko poslopje ima številna, z vsemi pritiklinami opremljena stanovanja. Vse tri hiše imajo podpritličje, visoko pritličje, tri nadstropja in podstrešje. Poleg nove stavbe je že pripravljeno ozemlje za nadaljno hišo. Ko bo še ta stavba dozidana, bo desna stran Frankopanske ulice med Medvedovo cesto in železniško progo v celoti zazidana.

u— **Podaljšana ulica v Mostah.** Petričeva ulica v Mostah, ki je speljana vzdolž železniške proge, je bila nedavno podaljšana od ogla Slapničarjeve do vznožja Pokopališke ulice. Na tem delu so zgradili tudi lično vilo. Kanalizacija je že speljana, neurejeno pa je še cestišče in hodniki za pešce. Ob Petričevi ulici je več novih stanovanjskih hišic in vil.

u— **Nedeljsko zdravniško dežurno službo** bo vršil od sobote od 20. ure do ponedeljka do 8. ure zjutraj mestni zdravnik dr. Debelak Gvido, Ljubljana, Bleiweisova cesta 62.

u— **Šentjakobska knjižnica v Ljubljani** je od 1. marca dalje odprta vsak delavnik popoldne od 3 do 7, dopoldne pa od 10 do pol 1.

u— **Rekvijem** za pokojno gospo Ivanko Ogulin bo 1. marca ob 9. uri v frančiškanski cerkvi.

u— **Vodstvo »Korepetitorija«** vabi starše dijakov srednjih, meščanskih in ljudskih šol, da jih vpišejo k nam, kjer jih dnevno pripravljamo iz vseh predmetov za naslednji šolski dan (razlaga, naloge, izpraševanje). Za vsakega vodimo kontrolo o uspehu v šoli. Posebni tečaji za privatne in razredne izpite! Honorar zmeren, revnejši popust! Vpisovanje dnevno od 8—12 in 14—16. **»Korepetitorij«, Mestni trg 17/I.**

u— **Steklarska delavnica v Wolfovi ulici št. 6** v prostorih tvrdke A. Pauschin zopet posluje. Izvršuje dela za stavbno steklarstvo, izložbena okna, okvirje za fotografije, slike in gobeline, steklo za pohištvo, avtomobile, vzorčasto, motno in brušeno steklo in prevzema v popravila stara oslepela ogledala. Za vsa dela se priporoča steklarski mojster Karl Lavrih.

u— **Strojepisni tečaji — novi dnevni in večerni** (eno-, dvo- in trimesečni) se prično 4. marca. Najuspešnejša desetprstna učna metoda. Pouk je dopoldne, popoldne ali zvečer po željah obiskovalcev. Specialna strojepisna šola: največja moderna strojepisnica, raznovrstni stroji. Učnina zmerna. Informacije, prijave dnevno. Zahtevajte brezplačni prospekt: **Trgovsko učilišče »Christofov učni zavod«, Domobranska 15.**

u— **Jezikovni tečaji — italijanski, nemški, francoski v središču mesta pri Trgovskem učnem zavodu, Kongresni trg št. 2,** prično dne 5. marca. Pouk dopoldne, popoldne ali zvečer (po želji) v začetnem, nadaljevalnem ali konverzacijskem oddelku. — Najuspešnejša in najnovejša učna metoda — diplomirani predavatelji. Vpisovanje in informacije dnevno do 19.

u— **Možem priporočamo, da kupijo svojim ženam Gospodinjski koledar za leto 1943.** Ne bo jim žal, ker se jim obeta skrbnejše pripravljena in koristnejše izrabljena hrana. Navodila za pripravljanje jedil nudijo možnost tudi s skromnimi sredstvi in s skrajno štednjo zadovoljiti lačne želodce in zadostiti zdravstvenim potrebam prehrane.

u— **Občni zbor »UNION«, hotelske in stavbinske d. d. v Ljubljani bo v torek 16. marca ob 17. Delnice je položiti do 10. marca 1943.**

u— **Sadjarska in vrtnarska podružnica Ljubljana I. bo oddajala semenski zgodnji krompir Bintje** članom, ki so ga naročili, **v torek dne 2. marca od pol 15. do pol 17. v skladišču Kmetijske družbe, Novi trg 3** (preko dvorišča).

Žalni venci, poročni šopki, aranžmaji in cvetje »ROŽA« cvetličarna

u— **Ne morete imeti uspeha pri pridelovanju zelenjave in povrtnine, ako ne opravite pravočasno vrtnarskih del.** Strokovna navodila o pravočasnem obdelovanju vrta in sadovnjaka daje **Skuljev: Delovni koledar** za vrt in sadovnjak, ki ga dobite v knjigarni Tiskovne zadruge, Šelenburgova 3. Nabava knjižice se bogato izplača.

u— **Premog in drva** na nakaznice dobite pri tvrdki »GORIVO«, Karlovška 8. (Lastnik A. Jerančič ml.)

u— **Nesreče.** V ljubljansko bolnišnico so zadnje dni sprejeli 5 ponesrečencev. Iz Stare gore so pripeljali 2 letno hčerko posestnika Jožico Lokarjevo, ki se je opekla na domači peči. 35 letna delavka, Iva Novinčeva iz Ljubljane ima poškodovano koleno. Na stopnicah je padla in se potolkla po obrazu 26 letna uradnica Stana Musarjeva iz Ljubljane. Levico si je zlomila pri padcu 67 letna zasebnica Ana Košutova iz Ljubljane. 12 letna dijakinja Majda Bavdkova iz Cerknice pa si je pri padcu zlomila levo nogo.

Iz Spodnje Štajerske

V mariborskem gledališču bodo v nedeljo popoldne peli »Tosco«, zvečer pa opereto »Axel pred nebešimi vrati«. V ponedeljek bo predstava komične opere »Belcanto« in »Viteza Humpenburškega«. V torek bodo vprizorili Knittlovo »Via Mala«, v sredo bodo ponovili opereto »Axel pred nebeškimi vrati«, naslednji dan bodo peli »Tosco«, v petek bodo vprizorili Gerharta Hauptmanna dramo »Mihael Kramer«, v soboto in nedeljo pa opereto »Axel pred nebeškimi vrati«.

Novi grobovi. V 65. letu starosti je v bolnišnici v Ormožu preminil g. Rihard Tolazzi. Pokopali so ga v soboto na ormoškem pokopališču. V Mariboru je preminil železničar v pokoju Andrej Marhold. Po težkem, dolgem trpljenju ga je smrt rešila muk v 80. letu starosti. Rajnkega so pokopali v soboto na pokopališču na Pobrežju. Na poslelicah operacije je po dolgem trpljenju preminil 18letni delavec Edvard Peitler. Pokopali so ga v četrtek na pobreškem pokopališču. V zorni mladosti 14 let je po kratkem trpljenju umrl Tonči Pavaletz. Zemske ostanke so položili k večnemu počitku na pokopališče v Pobrežju. Nadalje so umrli delavčeva hčerka Kristina Marčičeva iz Marenberga, 11letna hčerka posestnika Matilda Strniševa iz okolice Ponikve in 40letna vdova po kovaču Matilda Svenškova iz Gornjega Radvanja.

90letnica Celjanke. Te dni je dopolnila 90 let ga. Alojzija Šenkova iz Celja. Jubilantka preživlja jesen svojega življenja pri svoji pastorki. Je še krepka in zdrava. Rodila se je v Olomucu ter je prišla že leta 1859. v Celje, kjer je skoraj nepretrgoma živela v delu in izpolnjevanju dolžnosti.

Mladina se uči ljudskih plesov. V Ptuju je Heimatbund priredil prvi tečaj za ljudske plese. Priglasilo se je mnogo mladeničev in mladenk. Pouk plesov se je menjaval s petjem. Za zaključek tečaja je bil prirejen vesel večer.

Na afriškem bojišču je bil ranjen in je nato v neki bolnišnici preminil 27letni strelec v planinskem lovskem polku Jožef Schwarzmayer iz Ljutomera. V cvetu mladosti, star komaj 19 let, je padel na tuniškem bojišču planinski lovec Anton Vrečar iz Sv. Pavla pri Preboldu. Nadalje je padel na tuniškem bojišču 20letni poštni strokovni delavec Franc Marot iz Laškega.

GLEDALIŠČE

DRAMA

Nedelja 28. febr. ob 14: **Zaljubljena žena.** Izven. Zelo znižane cene od 12 lir navzdol; ob 17.30: **Veliki mož.** Izven. Cene od 20 lir navzdol.

Ponedeljek, 1. marca: Zaprto.

Torek, 2. marca ob 17.30: **Zaljubljena žena.** Red Torek.

Sreda, 3. marca ob 17.30: **Mirandolina.** Red Sreda.

*

G. Cenzato: »Zaljubljena žena«. Komedija v treh dejanjih. Osebe: Serena-Danilova, Helena-V. Juvanova, Ana-Nablocka, Alice-J. Boltarjeva, Fabrizio-Nakrst, Agno-Gregorin, Antonelli-Brezigar, Contini-Peček, natakar-Tomažič. Režiser: prof. O. Šest, scenograf: inž. E. Franz.

L. Prenner: »Veliki mož«. Komedija v treh dejanjih. Osebe: Vrhunec-Vl. Skrbinšek, Praznikova-Starčeva, Praznik-Cesar, Nada-Rasbergerjeva, Zorin-Brezigar, Votlina-Peček, Močerad-Košuta, Pivnik-P. Kovič, Volk-Lipah, Lisjak-Košič, Modrijan-Raztresen, Skaza-Bratina, Grajšek-Blaž, Mogočnik-Drenovec, Kresnik-Nakrst, Milka-Sancinova, komisar-Gorinšek. Režiser: M. Skrbinšek, scenograf: A. Gerlovičeva.

OPERA

Nedelja, 28. febr., ob 14: **Gasparone.** Opereta. Izven. Cene od 24 lir navzdol; ob 17.30: **La Boheme.** Izven. Cene od 24 lir navzdol.

Ponedeljek, 1. marca: Zaprto.

Torek, 2. marca ob 17.: **Zemlja smehljaja.** Opereta. Izven. Cene od 28 lir navzdol.

Sreda, 3. marca ob 17.: **Thais.** Izven. Cene od 28 lir navzdol.

*

K. Millöcker: »Gasparone«. Opereta v treh dejanjih. Osebe: guverner-Anžlovar, Carlotta-Ivančičeva, Nasone-Zupan, Sindulfo-Rus, Erminio-Sladoljev, Benozzo-M. Sancin, Sora-Barbičeva, Massaccio-B. Sancin, Luigi-Pianecki, Tanio-Marenk, sluga-Simončič. Dirigent: R. Simoniti, režiser in koreograf: inž. P. Golovin. Solo plešejo: Japljeva in Pogačar, Bravničarjeva in Kirbos.

G. Puccini: »La Boheme«. Opera v treh dejanjih. Osebe: Rudolf-Lipušček, Marcel-Janko, Schaunard-Dolničar, Collin-Lupša, Mimi-Vidalijeva, Musetta-Heybalova, Benoit-Zupan, Alcindor-Anžlovar, Parpignol-Kristančič. Dirigent: D. Žebre, režija in scena: C. Debevec, zborovodja: R. Simoniti.

WILKIE COLLINS.

Nezadosten dokaz

Detektivski roman 6

Njegovo vedenje ni bilo naravno; bilo je prisiljeno. On, najobzirnejši, najtaktnejši moški; on, gentleman v najširšem pomenu te besede, je imel zdaj, govoreč z menoj, na sebi nekaj lažnivega, nekaj vulgarnega. Vprašati sem se morala, ali me mož ne vara... ali ne igra... komedije z menoj... komaj teden dni po poroki

Skušala sem si na drug način pridobiti njegovo zaupanje. Očitno je bil odločen, da me prepriča o pravilnosti svojega mnenja: napravila sem se, kakor da se strinjam z njim.

»Trdiš, da ne razumem tvoje matere,« sem dejala. »Mi hočeš pomagati, da jo bom razumela?«

»Ni lahko razumeti ženske, ki niti sama sebe ne razume,« je odvrnil. »Toda poskusil bom. Ključ do značaja moje uboge mame, je ena sama beseda: »ekscentričnost«.

Ako bi izbral iz celega slovarja najbolj neprikladno besedo, da bi z njo opisal žensko, ki sem jo bila srečala na obrežju, tedaj bi bila ta beseda »ekscentrična«. Vsak otrok, ki bi bil videl to, kar sem videla jaz in slišal to, kar sem slišala, bi vedel, da moj mož ne govori resnice.

»Mati te je hotela spoznati in opazovati; našla je način, kako govoriti s teboj kot s tujko, da nisi mogla biti na oprezu. Prav podobno ji je, da pride kar po bližnjici in zadosti svoji radovednosti, kakšna neki je ta snaha, ki ni deležna njene naklonjenosti. Morala je vedeti za najine načrte, morala te je že videti od daleč, danes pa si je izmislila pretvezo, da je lahko stopila s teboj v pogovor. Ako ne bi bil prišel jaz, bi te opazovala ter izpraševala o tebi in meni in ti bi ji odgovarjala nedolžno, v polni veri, da govoriš z neznano osebo. Prav dobro poznam v tem oziru svojo mater. Ne pozabi, da ti je sovražnica, ne prijateljica; ne išče tvojih vrlin, nego tvoje napake.«

Nisem ga več spraševala, a nisem mu mogla verjeti. O, bridkosti! Moj idol, varuh mojega življenja je torej tako nizko padel, da se je umazal z grdo lažjo?

Ali je bila v vsem tem njegovem govorjenju le ena resnična beseda? Hotela sem se prisiliti, da bi verjela, da me je njegova mati poznala, me čakala na obali ter nalašč izpustila pismo, da bi se lahko osebno seznanila z menoj.

Šla sem ob njegovi strani, molče in v prepričanju, da je med menoj in mojim možem zazijal prepad zavoljo neke njihove rodbinske tajne.

»Valerija,« me je vprašal čez nekaj časa. »Mi nimaš ničesar povedati?«

»Ničesar.«

»Te moja razlaga ni zadovoljila?«

Opazila sem, da mu je glas nalahno drhtel, ko me je to vprašal. Nisem se mogla več premagovati; oblile so me solze.

Ustavil se je in mi skušal pogledati v obraz, toda jaz sem pobešala glavo in gledala v tla. Jezila sem se na svojo slabost. Trenutek sva molčala, nato je pokleknil predme, z obupim krikom, ki mi je presunil srce:

»Valerija, zaničevanja vreden človek sem! Lažnik... nevreden tebe. Ne verjemi niti besedice tega, kar sem ti bil rekel. Vse to je laž, grda laž. Ne veš, kakšne preizkušnje sem prestal. Ne veš, kako sem se mučil. O, oboževana moja, ne zaničuj me! Bil sem ves iz sebe, ko sem ti govoril; nisem vedel, kaj naj storim, hotel sem ti prihraniti trenutek trpljenja, s temi lažmi sem te hotel pomiriti. Ne zahtevaj, naj ti povem več. Med mojo materjo in mano se je zgodilo nekaj, kar pa se ne tiče tebe in mene. Ljubim te, obožujem te, celo moje srce, vsa moja duša gori zate. Naj ti to zadostuje, pozabi na to, kar se je zgodilo; nikdar več ne boš videla moje matere, jutri se odpeljeva od tod, vkrcala se bova na jahto. Vse eno, kje bova živela, ako živiva drug za drugega! Odpusti in pozabi. Oh, Valerija, odpusti in pozabi!«

Obraz mu je bil spačen od nepopisnega trpljenja.

»Lahko je odpustiti,« sem dejala potrto. »Iz ljubezni do tebe, Eustahij, bom poizkusila tudi pozabiti.«

Rekla sem mu, naj vstane. Poljubil mi je roke, z izrazom človeka, ki me je preveč nevreden, da bi mi smel kako drugače izkazati hvaležnost. Toda zadrega, ki je zavladala med nama, je bila tako neznosna, da sem skušala na vso silo najti drug predmet pogovora, kakor da sem bila pravkar v družbi neke neznanke; prosila sem ga, naj mi pove kaj o jahti.

Pograbil je za ta pogovor kakor potapljajoč se človek pograbi za roko, ki ga bo rešila. Govoril mi je o ladji, govoril, govoril kakor da je vse njegovo življenje odvisno od tega, da ne preneha govoriti, dokler ne prideva v hotel. Mučno mi je bilo poslušati ga. Prišedši v hotel sem z izgovorom, da sem utrujena, prosila, naj me pusti nekaj trenutkov samo počivati v tišini moje sobe.

»Odpotujeva jutri?« me je vprašal, ko sem šla po stopnicah.

Oditi z njim naslednjega dne na pot v Sredozemlje? Živeti tedne in tedne sama z njim, na tesni ladji, z njegovo strašno skrivnostjo, ki bo stala med nama in naju vsak dan bolj odtujevala? Trepetala sem ob sami misli na to.

»Jutri... ali ni malo prezgodaj?« sem dejala. »Daj mi malo več časa, da se pripravim.«

»O, seveda. Kolikor hočeš,« mi je nerad odgovoril.

Zaprla sem se v svojo sobo.

Peto poglavje

HOTELIRKINO ODKRITJE

Sedla sem in se skušala zbrati. Nujno je bilo, da se odločim za to, kar mi je nalagala dolžnost do mojega moža in do mene same.

Ničesar se nisem mogla domisliti. Telesno in duševno utrujena sem bila nezmožna vsake misli. Vrgla sem se na posteljo, polna bridkega obupa in le ker sem bila tako zelo utrujena, sem naposled zaspala. A spala sem slabo in nemirno.

Prebudil me je udarec na vrata moje sobe.

Je mož? Vztrepetala sem ob tej misli. Ali bo moja potrpežljivost in moj pogum znova vržena na tehtnico?

»Kdo je?« sem vprašala.

Odgovoril mi je hotelirkin glas:

»Lahko za trenutek govorim z vami?«

Odprla sem ji in ne tajim, da sem z olajšanjem opazila, da ni vstopil moj mož.

Ne da bi jo povabila, je hotelirka sedla k meni. Začela je tako, da se je postavila na isto nogo z menoj. A ni se omejila le na to, povzpela se je še za stopnjo višje; zavzela je pozo varuhinje in me nežno pogledala, kakor ubogo, vsega pomilovanja vredno bitje.

»Pravkar sem se vrnila z Broadstairsa,« je začela. »Nadejam se, da verjamete, da iz srca obžalujem ta neprijetni dogodek.«

Priklonila sem se in molčala.

»Tudi jaz sem iz odlične rodbine in le udarec usode me je primoral, da vodim hotel.

Z Gorenjskega

Na vzhodni fronti so padli naslednji koroški rojaki: 35letni desetnik Jožef Štrukelj, podčastnik Hans Mazeck, ki je že prej izgubil brata na ruskem bojišču, 31letni narednik-vodnik Franc Steiner, 31letni podčastnik Johann Spanring in 23letni vojak Simon Lenzer.

Zaprisega novih državnih uradnikov. V blagajniški dvorani finančnega urada v Kranju sta bila 18. t. m. v kratki in lepi slovesnosti dva bivša jugoslovanska davčna uradnika sprejeta za uradnika v nemški državni finančni upravi. Svečanosti so poleg celokupnega uradništva prisostvovali okrožni vodja Kuss, predstojnik glavnega carinskega urada v Kranju in okrožni tiskovni vodja.

Zaščita dela na Gorenjskem. Nemška delovna fronta je v Kamniku in na Jesenicah izvedla predavanja o zaščiti dela. Vodja gorenjske bolniške blagajne Tropper je govoril o novi ureditvi socialnega zavarovanja na Gorenjskem, dočim je obravnaval vodja urada za preprečenje nezgod inž. Hendrych snov: »Preprečenje nezgod je zaščita ljudi«.

Šef civilne uprave za zasedeno ozemlje Koroške in Kranjske je izdal objavo, po kateri se morajo do 15. marca zglasiti vsi možje od dovršenega 16. do dovršenega 65. leta starosti in vse žene od dovršenega 17. do dovršenega 45. leta starosti. Zglasitev se izvrši z izpolnitvijo obrazca, ki se dobi pri delovnih uradih, njegovih podružnicah in krajevnih skupinah narodno-socialistične stranke. Osebna zglasitev pri pristojnem delovnem uradu se bo izvršila šele na poziv.

V Homcu je bil namesto dosedanjega krajevnega skupinskega vodje Jakoba Cajhna uveden novi vodja Rihard Rebernig. Okrožni vodja Pilz se je odhajajočemu zahvalil za izvršeno delo in mu izročil priznavalno listino.

Smrt Kranjčana na vzhodnem bojišču. Gorenjski tednik poroča, da je bil desetnik Albin Oitzl iz Kranja na vzhodnem bojišču ranjen in je zdaj poškodbi v neki bolnišnici podlegel.

Iz žirov poroča »Karawanken Bote«: Te dni se je vršilo v veliki dvorani Volksbunda zborovanje. Okrožni vodja Kuss je podal sliko političnega in vojaškega položaja. Konec so tvorile smernice za mišljenje in delovanje na Gorenjskem. Okrožni vodja je izvršil nekaj sprememb. Odslovil je na lastno prošnjo krajevnega skupinskega vodjo Mallerja zaradi naporne in težke orožniške službe. Nato je vpeljal novega vodjo carinskega tajnika Räderja. Carinski asistent Ulbrich je prevzel od občinskega uslužbenca Jobsta mesto organizacijskega vodje. Prestavljen je bil na orožniško postajo na Jezerskem okrajni orožniški stražmojster Friderik Rajkovič. Učiteljica Gerta Bartoscheva je šla na šolo v Trato.

Iz Hrvatske

Hrvatska trgovinska delegacija v Švici. Pretekli teden je odpotovala v Bern hrvatska delegacija za sklenitev trgovinskega sporazuma s Švico. Odposlanstvo vodi glavni ravnatelj dr. Cabas.

Slavnostna kino-predstava v korist »Pomoči«. Vodstvo filmske družbe UFA je sklenilo 5. III. pod pokroviteljstvom nemškega poslanika Siegfrieda Kascheja in župana Ivana Wernerja prirediti slavnostno kinopredstavo v korist »Pomoči«. Za to priliko bodo na Hrvatskem prvič predvajali film »Zlato mesto«.

Hrvatska v evropski poštni zvezi. Poštna uprava na Hrvatskem je dokončno pristopila k evropski poštni zvezi s sedežem na Dunaju.

---

†

Za vedno naju je zapustil po kratki in mučni bolezni najin dobri mož in očka, previden s tolažili sv. vere

DOMICELJ MIRO

TRGOVSKI ZASTOPNIK

Pogreb dragega pokojnika bo v ponedeljek 1. marca ob 16. z žal na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana, 27. februarja 1943.

Žalujoča žena JULIJA in sin BOGDAN

Mali oglasi

Kdor išče službo plača za vsako besedo L —.30 za drž. in prov. takso —.60, za dajanje naslova ali šifro L 2.— Najmanjši iznos za te oglase je L 7.—. — Za ženitve in dopisovanja je plačati za vsako besedo L 1.—, za vse druge oglase L —.60 za besedo, za drž. in prov. takso L —.60 za dajanje naslova ali šifro L 3.— Najmanjši iznos za te oglase je L 10.—

Tel. 40 88
DRVA
PREMOG
GOMBAČ
Gledališka 14

Hišni posli
iščejo službe

Pletilja
vešča šivanja in gospodinjstva, želi kakršne koli zaposlitve. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Pridna«. 3175-1

Gospa
popolnoma sama, poštena in vestna, želi voditi gospodinjstvo boljšemu starejšemu gospodu. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Reference razpoložljive«. 3178-1

Boljše dekle
z znanjem vseh gospodinjskih del in šivanja išče za poslitve. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Najraje k otrokom«. 3080-1

Gospa srednjih let
z znanjem nemščine, nekoliko italijanščine, išče primerne lažje zaposlitve čez dan. Cenj. ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Točna«. 3254-1

Sposob. postrežnica
išče zaposlitve v bližini Bežigrada. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Poldnevno«. 3268-1

Intelig. gospodična
z večletno prakso, z znanjem nemškega jezika, išče mesto k otrokom. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Srčno kulturna«. 3320-1

Postrežnica
išče dela parkrat v tednu dopoldne. Ponudbe na oglesni oddelek Jutra pod »Dobra moč«. 3332-1

Kuharica
služkinja, želi mesto kuharice pri boljši družini, po možnosti poleg postrežnice ali hišne. Naslov v ogl. odd. Jutra. 3192-1

Boljše dekle,
vajeno vseh gospodinjskih del, išče primerne zaposlitve za čez dan. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Dekle«. 3278-1

Mesto hišnika
sprejmeta zakonca brez otrok, vajen vseh del, najraje v vili z vrtom. Ponudbe pod »Rokodelec« na ogl. odd. Jutra. 3297-1

Hišni posli
dobijo službo

Služkinjo
pridno in pošteno sprejmem takoj. Naslov v vseh poslov. Jutra. 3165-1

Dekle
pridno in pošteno, za vsa hišna dela, sprejmem takoj. Štef. Mencinger, Šmartinska cesta 10. 2137-1a

Služkinjo
pridno in pošteno, vajeno kuhe, iščem. Plača dobra. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Mala družina«. 3119-1a

Perfektno kuharico
vajeno okusne meščanske kuhe, išče manjša družina. Plača 3.0 lir. Marmontova ulica 28. 3126-1a

Gosp. pomočnico
k trem odraslim osebam iščemo. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Trgovska družina«. 2956-1a

Postrežnico
pridno in posteno iščem v Šiški od 7. do 3. ure. Naslov v ogl. odd. Jutra. 3136-1a

Postrežnico,
mlado, pridno in pošteno, za snažno pospravljanje stanovanja in gospodinjska dela sprejmem takoj. Predstaviti se 14—15. Naslov v ogl. odd. »Jutra«. 3271-1a

Pošteno dekle,
mlajše ali srednjih let, z daljšimi izpričevali, ki zna dobro kuhati in opravljati vsa gospodinjska dela, se sprejme. — Ogledati se je: Ljubljanska ul. št. 23. 3302-1a

Postrežnico
za čas od pol 8. do 10. ure sprejmem. Predstaviti se 1. III. od 2.—3. ure. Saks, Kolodvorska 34, pritličje. 3308-1a

Dekle,
staro do 16 let, pridno, pošteno, sprejmem za pomoč pri gospodinjstvu. Senčar Dorca, Tavčarjeva ulica 3-I. 3296-1a

Postrežnica,
pridna in poštena, se sprejme takoj k odrasli maločlenski družini za gospodinska dela po sobah, hrana in plača dobra — od 8. do 14. ure. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 3328-1a

Dekle
sprejme manjša družina z vso oskrbo ali pa tudi kot postrežnico za ves dan. Predpogoj poštenost; plača in ostalo po dogovoru. Šega E., Cesta v Rožno dolino 18 a. 3216-1a

Mlado dekle,
pridno, sprejmem 4 ure dnevno kot pomoč v gospodinjstvu. Lahko se izuči tudi šivati. Staničeva 8, vis. prit. 3201-1a

Dekle-postrežnico
trikrat tedensko dopoldne, iščem. Vouk, Tržaška 17a. 3191-1a

Zanesljivo služkinjo
išče družina treh odraslih. Samo lažje delo, plača in hrana dobra. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Daljša spričevala« 2291-1a

Služkinjo
ali postrežnico za vse, sprejmem takoj. Plača dobra. Večna pot 3. 3289-1a

Samostojno dekle,
ki zna tudi kuhati, iščem. Naslov v ogl. odd. Jutra. 3399-1a

Služkinja,
pridna in poštena, za vsa hišna dela, ki zna tudi kuhati, dobi službo s 15. marcem. Plača dobra. Osebno se predstaviti. Hočevar Nada, Celovška cesta 28/I. 3396-1a

Boljša sobarica,
sposobna, ki je vajena samostojnega dela, se išče. Podrobnosti ustmeno. Naslov v ogl. odd. Jutra. 3346-1a

Dekle,
vajeno vseh domačih del in kuhe, iščem za takoj. Plača dobra. Gospovetska 18b. 3357-1a

Postrežnico
par ur dnevno sprejmem. Mak, Novi trg 1, pritl., desno. 3384-1a

Mlajše dekle,
vajeno nekoliko kuhe in drugih gospodinjskih poslov sprejme boljša štiričlanska družina. Naslov v vseh posl. Jutra. 3368-1a

Kmečko osebo
sprejmem tudi zakonca zmožnega obdelovanja zelenjadnega vrta; pogovoru na stanovanju. Cesta na Loko 22, Ljubljana. 2142-1a

Postrežnico
za dopoldanske ure iščem. Naslov v ogl. odd. Jutra. 3410-1a

Sobarico
za vsa hišna dela, z dobro hrano in plačo se takoj sprejme. Naslov v mod. trg. T. Eger, Sv. Petra cesta št. 2. 3402-1a

Sluga-sobar
se sprejme med 2. in 3. uro. Frančiškanska ul. št. 3. 3407-1a

Postrežnico
za dopoldanske ure, sprejmem. Vprašati pri: Dečman, Ambrožev trg 10. 3403-1a

Uradništvo
išče službe

Mlajša uradnica
z večletno prakso vešča italijanskega, nemškega in slovenskega jezika, poišče namestitve kot uradnica, prodajalka ali vzgojiteljica. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Marljiva«. 3390-2

Uradništvo
dobi službo

Tehnika,
Plečnikovega učenca, mlajšega, išče gradbeno podjetje za nekaj ur tedensko, pozneje za stalno. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Arhitektura«. 3237-2a

Železninar,
mlajši, s primerno šolsko izobrazbo zmožen pisarniških del, z uglajenim nastopom, dobi mesto v industrijskem podjetju v Ljubljani. Prednost imajo zmožni nemščine in italijanščine. Pismene ponudbe z navedbo referenc in dosedanjega službovanja poslati na ogl. odd. Jutra pod »Spreten uradnik«. 3378-2a

Vajenci-ke

Vajenca
za kleparstvo in vodovodno instalacijo sprejme Kumelj, Tržaška c. 88. 3112-44

Vajenca
za mizarsko obrt sprejmem. Naslov v vseh poslov. Jutra. 3088-44

Krojaškega vajenca
sprejmem. Puhar, Via Petrarca 10 (prej Komenskega ulica). 3084-44

Fant z dežele
se želi izučiti mehanične obrti v mestu ali na deželi. Vsa spričevala so odlična. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Odlična spričevala«. 2966-44

Tapet. vajenca
sprejme Franc Jager, Sv. Petra cesta 17. 2957-44

Vajenko
za modni atelje, po možnosti z meščansko šolo, ki ima veselje do obrti, sprejmem takoj. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Dobra šola«. 3150-44

Vajenko
sprejme modistovski salon Truda, Ulica 3. maja št. 5. 3314-44

Vajenko
za bonboniero s predpisano šolsko izobrazbo sprejmem. Naslov v poslovalnicah »Jutra«. 3311-44

Vajenko
sprejme modistka Martina Stopar, Celovška cesta 44. 3256-44

Pletiljsko vajenko
sprejme takoj Nolda Ana, Zelena jama, Poljedelska 13. 3261-44

Fotograf. vajenca
sprejmem takoj. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 3304-44

Frizer. vajenko
sprejmem takoj. Popit, Cankarjevo nabrežje 3. 3303-44

Čevljar. vajenca
sprejmem takoj. Jaroš Jožef, Breg št. 2. 3198-44

Krojašk. vajenca
(vajenko) sprejme Tomšič Danijel, Zg. Šiška, Vodnikova 108 3285-44

Krepkega vajenca,
najraje z dežele, sprejme takoj Vrtnarstvo Ferant, Gradišče 12. 3279-44

Sprejmem vajenca
za mizarsko obrt takoj. Artnak Josip, Jenkova 7. 3343-44

Vajenec
za stavb. mizarstvo se takoj sprejme. Naslov v ogl. odd. Jutra. 3394-44

Modistov. vajenko
sprejmem takoj. Salon »Stana«, Smartinska cesta 8. 3358-44

Vajenko
ali vajenca sprejme Fototehnika, Bleiweisova 15. 3404-44

Vrtnar. vajenca
sprejmem. Hrano in stanovanje v hiši. Kunovar Valentin, Sv. Križ, Ljubljana. 3405-44

Deklica,
agilna, pridna in poštena, želi službe v kakšni trgovini s sadjem, v bifeju ali kaj sličnega. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Želim službo«. 3267-1

Mladenko
za sprejemanje strank v foto-ateljeju, staro do 18 let, vsaj z delnim znanjem italijanščine, sprejmem takoj. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Spretna«. 3134-1a

Zaslužek

Sadno drevje
obrezujem in strokovno čistim. Naslov oddati: Wolfova 12 pri hišniku ali Koblarjeva 5. 3142-3

Sadno drevje
strokov. obrezujem in škropim. Naslov oddati: drogerija A. Florjančič, Sv. Petra cesta 20. 3255-3

Polirja,
zmožnega voditi zidavo, išče gradbeno podjetje. Prednost imajo oni, ki bi tudi skrbeli za dobavo gradbenega materijala. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Polir«. 3238-3

Vaše vrtove in njive
boste imeli tudi letošnjo spomlad dobro in poceni preorane ako se pravočasno obrnete na naslov, ki ga izveste v vseh poslovalnicah Jutra. 3325-3

Strokovnjaka
za krtače ribarice iščem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Vpeljane«. 3376-3

Šivilja se priporoča
za delo kostumov, oblek; popravljam stare obleke za dekice in dečke, kakor tudi vse staro in novo perilo. Grem tudi na dom. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 3265-1

Gospodična,
vešča plaščev in oblek, gre šivat na dom. Naslov v poslovalnicah »Jutra«. 3313-1

Boljša šivilja
gre šivat na dom ali obratno. Ponudbe na ogl. oddelek Jutra pod »Šivilja 30«. 3362-1

Pouk

Nemško
in rusko govoriti se nauče vsi hitro po moji najboljši metodi. Pojasnila dnevno 12—16 in zvečer. Salendrova 4, II. 3129-4

Pouk
iz stavbne mehanike želim dajati. Ponudbe prosim na ogl. odd. Jutra pod »Ugodna prilika«. 3121-4

Nemščino
in češčino poučujem po moderni metodi; nudim tudi konverzacijo in izvršujem prevode. Naslov v poslov. Jutra. 3125-4

Instrukcije
za vse predmete nižje gimnazije išče osmošolka. Naslov v vseh poslov. Jutra. 3070-4

Gospa
poučuje italijanščino in nemščino po hitri in praktični metodi. V skupinah ceneje. Rimska cesta 10, I, desno. 3167-4

Iščem konverzacijo
v angleščini in španščini. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Angleščina«. 3222-4

Verziranega učitelja
za kromatične harmonike iščem za na dom. Naslov v ogl. odd. Jutra pod »Glasba«. 3212-4

Instruktor
poučuje z dobrim uspehom nižješolca. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Zmeren honorar«. 3210-4

Iščem
italijanščino s konverzacijo. Nudim zato slovenščino, nemščino, angleščino. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Priletnejši gospod«. 3195-4

Nemščino in klavir
temeljito poučujem. Konverzacija tudi na sprehodih. Dopise prosim na ogl. odd. Jutra pod »Državno izprašana in praksa«. 3203-4

Italijanščino,
nemščino, francoščino, angleščino poučuje dipl. učitljica. Kolodvorska 11, pritličje. Informacije dopoldne. 3386-4

Angleščina
za začetnike in napredne. Konverzacija, slovnica. Zlasti pravilni izgovorjavi se posveča pozornost. Naslov v ogl. odd. Jutra. 3432-4

Potniki

Večja zavarovalnica
išče za Ljubljano verzirane akvizitorje za požarna in življenjska zavarovanja pod zelo ugodnimi pogoji. Naslov v vseh poslov. Jutra. 3115-5

Trgov. zastopnika,
galanterijske stroke, z dobrimi priporočili in spričevali, iščemo. Ponudbe z navedbo referenc in priloženimi prepisi spričeval na ogl. odd. Jutra pod »Vestna«. 3363-5

Prodam

PREMOG
DRVA
I. Pogačnik
LJUBLJANA
Bohoričeva ulica 5
Telefon 20-59

Dobavljamo zaboje
po meri, večje količine. Naročila sprejema tvrdka Kobi, Gajeva 9, II. 2209-6

»Hammonia«
parketno čistilo je prispelo — poskusite, je odlična tekočina, čisti le po. temeljito, hitro in poceni. HAMMONIA čisti parkete pohištvo, linoleum, gumi folge umetna in kamenita tla. — Glavna zaloga »PETRO NAFTA«, — Ljubljana Bleiweisova cesta 35a. J-175bM-c

Semena
za vrt in polje dobite v trgovini Dominik Bezenšek, Miklošičeva c. 6 (palača Ljudske posojilnice). 2980-6

Dolomitni pesek
za fini omet, terazo, balin prostore, za posipanje vrtov, rizel, gramoz in kamen. Vam dobavi gos. Vodnik, Poduletk 25, Ljubljana 7. Naročila sprejema: »Jeklo«, A. Vodnik, Ljubljana, Stari trg 11. 3002-

Škodljivce
in vsakovrstno golazen v hiši, shrambi, skladišču, v vrtu in na polju pokončujte z odgovarjajočimi Ing. Prezljevimi preparati. Ing. Prezelj, Wolfova ulica 3. 3030-6

Otroške čevlje
črne, št. 27, skoraj popolnoma nove, ugodno prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 3431-6

Decimalno tehtnico
in žage za kovine in železo na ročni ali strojni pogon ugodno proda »Metalia«, Cesta Arielle Rea 16 (»Pri levu«). 3139-6

Prodam
radiator, šolsko tablo in stojalo, železno peč, stojala za rože. Naslov v vseh poslov. Jutra. 3110-6

Otroški voziček
nov, nerabljen, globok, ugodno naprodaj. Ogled v delavnikih dopoldne. Slomškova 14, I, levo. 3156-6

Gramofon
nemške znamke, in globok voziček prodam. Juvan, Nunska 3. 3063-6

Otroški voziček
globok, prodam. Ogled dopoldne. Trnovo, Velika čolnarska 7. 3162-6

Francoski linguaphone kurz
za naprednejše učence, prodam. Obstoji iz 10 novih gramofonskih plošč izbranih francoskih pisateljev v prozi, poeziji, fabuli itd. — Istotam se proda tudi Zeiss Ikon 16 mm snemalni in projekcijski aparat. Vprašati: Beethovnova 6, pritličje, desno. 2615-6

Leseno barako
lično izdelano, prodam. Cesta Ciril Metoda 37a. 3160-6

Otroško košaro
v najboljšem stanju, prodam. Naslov v vseh posl. Jutra. 3135-6

Cin mešan
(1 kg), prodam. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Cin«. 3120-6

Note
raznovrstne za violino s spremljevanjem glasovirja, prodam. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 3174-6

Prodam
več dvokrilnih sobnih vrat in oboknic, dobro ohranjeno. Ogled 10—12. Šumi, Gradišče 9. 3176-6

Patent
italijanski št. 392.664-1941, postopek in priprava za avtomatično krmiljenje registrov pri orglah in sličnih instrumentih, prodam. Battestin Jožko, Ljubljana, Sv. Petra nasip 57. 3113-6

Lep športni suknjič
nov in močne pumparice ter črno suknjo ugodno prodam. Na ogled v nedeljo od 9. do 11. ure. — Obenem tudi preobračam in prenarejam obleke in damske plašče. Ilovar, krojač, Zveznа8, Zelena jama. 3101-6

Prodam
jedilni, kavni, čajni in mocca servis, krasen jedilni pribor Alpaka-Berndorf, vse za 12 oseb. Ulica na grad št. 1-II. 3099-6

Visoke čevlje
št. 30—33, več parov ženskih čevljev z nizko peto št. 35 in 39 ter rujavo angora volno, prodam. Naslov: Mirje 29. 3180-6

Prodam
večjo množino zabojev, večje in srednje velikosti. Oblat, Sv. Petra cesta 18. 3270-6

Knjižna omara,
lepa, iz mahagonijevega lesa, se proda. Naslov Copova 1, prvi vhod, vrata št. 12 (Pokrajin. delavska zveza). Ogled 8—9 in 12 do 14.30. 3257-6

Otroška košara
z modrocem na prodaj. Naslov v vseh poslov. Jutra. 3262-6

Bele sirove volne,
večjo množino, prodam. — Klavžar, Vošnjakova ul. 4. 3215-6

Otroško posteljo
poceni prodam. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 3290-6

Otroški voziček,
skoro nov, prodam. Vprašati v ponedeljek dopoldne. Naslov v vseh poslov. Jutra. 3287-6

Otroški voziček,
globok, bel, lepo ohranjen, predvojni material — prodam za lir 1100.— Naslov v vseh poslov. Jutra. 3328-6

Otroški voziček,
globok, eleganten (predvojni) prodam. Brankova 3 (ob Lindhartovi). 3338-6

Prodam:
2 postelji, 2 nočni omarici, 2 mrežna madraca in igralni voziček. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra 3329-6

Alpaka košarico
s steklenim vložkom, taso, grelec za čaj in prtiček (ročno delo) ugodno prodam. Naslov v vseh poslov. »Jutra«. 3264-6

Stekleno steno
5×3.10 m, z vrati, 105 šip, ugodno prodamo. Naslov v vseh poslovalnicah »Jutra«. 3266-6

Moško kolo
in pisalni stroj Oliver na prodaj. Naslov v poslovaln. »Jutra«. 3223-6

Posteljne mreže
v vseh velikostih dobite in pokvarjene sprejmem v popravilo: Petrarcova 34 (Komenskega). Izdelovanje posteljnih žičnih vložkov. 3218-6

Avtomatsko tehtnico
skoraj novo, do 15 kg teže, emajlirano kopalno banjo s pečjo ter velik gramofon prodam. Vse po ugodnih cenah. Naslov v poslovalnicah »Jutra«. 3220-6

Otroški voziček,
globok, dobro ohranjen, na prodaj. Povšetova 96, zgoraj. 3206-6

Električen mlin
za mletje se proda. Tržaška cesta 109, I. 3219-6

Pisalno mizo,
veliko, dobro ohranjeno — ugodno prodam. Philips Radio, Ulica 3. maja. 3299-6

Vile, lopate,
krampe, grablje, kose in drugo železnino dobite v novi trgovini — »FERRUM« LEON STUPICA, Ljubljana, Gradišče št. 2, poleg Uršulink. 3317-6

Pohištvene vzmeti,
motvoz za modroce in vso drugo železnino dobite v novi trgovini »FERRUM« LEON STUPICA, Ljubljana, Gradišče št 2 poleg Uršulink. 3318-6

Fön aparat
na 15 voltov, skoraj nov, prodam. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 3300-6

Otroško posteljico,
novo, prodam za lir 600.—. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 3187-6

Škornje št. 42
zamenjam za dobro ohranjene gojzarice. — Slapničarjeva 7, pritličje. 3207-6

Otroški voziček,
globok, predvojni, malo rabljen, prodam za 1300 L. Naslov v ogl. odd. Jutra. 3182-6

Ročni voziček,
dvokolesni, prodam. Dvorišče gostilne »Novi svet« hlev. 3194-6

Otroški voz,
lep automodel, prodam. Ogled v trgovini Poglič, steklarstvo, Sv. Petra c. št. 8. 3284-6

Športne čevlje,
dobro ohranjene, prodam. Ogled med 11. in 12. uro. Naslov v ogl. odd. Jutra. 3283-6

Štedilnik,
popolno železje za vzidati, nov, levo ali desno, 2½ plošči, 21 col, prodam. Rožna dolina C. V-4. 3290-6

Rabljene čevlje,
snežke in galoše imam v zalogi. Sprejmem v popravilo čevlje, galoše in snežke. Klavžar, Vošnjakova 4. 3214-6

Otroško stajico
lepo, belo in gojzerce št. 38, dobro ohranjene, prodam. Bricl, Celovška 72/I. 3273-6

Jedilni servis
za 12 oseb, starinsko uro na alabaster stebričkih, razno porcelan posodo in steklenino, električen sesalec za prah, gobelin in oljnate slike, preproge itd. proda Hvastja, Javornikova c. 13. Ogled od 14. do 17. ure pop. 3275-6

Toplovodno napravo
na Herdflasche iz štedilnika, bakren bojler, plinska kopalna peč bakrena. Bide, školjka in stenski pisoir prodam. Prečna ulica 8. 3338-6

Več lesenih zabojev
se proda. Naslov v ogl. odd. Jutra 3329-6

Globok voz,
dobro ohranjen avto model — prodam. Ogledati od 8. do 9. ure zjutraj. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 3361-6

Tricikelj,
dobro ohranjen za 100 kg nosilnosti, prodam. Železnina, Celovška 59. 3345-6

Drva — premog
Marenče Stanko, Ljubljana, Dolenjska cesta 20, tel. 88-85 3360-6

Otroški voziček,
globok, dobro ohranjen, prodam ali zamenjam za športnega. Naslov v vseh posl. Jutra. 3389-6

Otroški voziček,
globok, dobro ohranjen, prodam. Slomškova 12-II, desno. 3385-6

Dve uri,
srebrno Omega in Double amerikansko, precizno idoco, prodam. Vodnikova 28 II. nadstr. 3382-6

Kuhinja,
kompletna, dobro ohranjena se poceni proda. Naslov vseh posl. Jutra. 3383-6

Otroški voziček
predvojni, dobro ohranjen, prodam ali zamenjam za sportnega. Grudnovo nabrežje 23-I. 3400-6

Preproge
»Jugoperzer« 3×4, bosanska 2×3, prodam. Naslov v vseh posl. Jutra. 3422-6

Otroški voziček
bel, skoraj nov, kroman, predvojni, prodam. Naslov v vseh posl. Jutra. 3421-6

Kupim

Gramofonske plošče
dobro ohranjene ali pa v neuporabnem stanju kupuje in plača najvišje dnevne cene »Everesta«. Prešernova ulica 44 1-212-M-7

Krojaške odpadke
volnene, in volneno trikotažo kupujem. Cankarjevo nabrežje 3, Ribja ulica 8. J-229-M-7

Brzoparilnik
bakren 100 do 200 litrov, kupi Medarna — Ljubljana, Židovska ul. 6. 2944-7

Knjižno omaro
lepo, dobro ohranjeno, kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod Knjižna omara«. 2962-7

Staro srebro
ter vse srebrne predmete kupim. Plačam najvišjo ceno. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Srebro«. 3046-7

Športni voziček
in šivalni stroj kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Dober plačnik«. 3024-7

Mali čebelnjak
in čebelarsko orodje, v dobrem stanju, kupim. Prodam seno v balah. Resman, Florjanska 22. 3171-7

Opravo
za kmečko sobo kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Nova kmečka soba«. 3170-7

Otroške čevlje
in sandale, dobro ohranjene, št. 21—22, kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Otroške«. 3166-7

Štedilnik
srednje velik, s ploščami, kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Štedilnik«. 3164-7

Športni voziček
predvojni material, kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Vozička«. 3138-7

Leica tip III.
v popolnoma upravnem stanju, kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Leica«. 2970-7

Brizgalni aparat
za soboslikarstvo kupim. Ponudbe z navedbo cene na ogl. odd. Jutra pod: »Aparat«. 3025-7

Električni števec
za likalnik kupim. Naslov v vseh poslov. Jutra. 3100-7

Kamero
Balda-Jubilette ali slično maloslikovno kupim, plačam dobro. Naslov v posl. »Jutra«. 3061-7

Leico
kupim, tudi brez objektiva. Naslov v vseh poslovalnicah »Jutra«. 3059-7

Objektive
in ves ostali pribor za Leico kupim. Naslov v poslov. »Jutra«. 3060-7

Stare moške obleke,
čevlje, perilo, pohištvo itd. stalno kupujem. Drame Alojzija, Ljubljana, Gallusovo nabrežje 29. 3260-7

Šifon za rjuhe
in za kapne kupim. Pismene ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Predvojno«. 3157-7

Rabljena okna
in vrata kupim ali zamenjam za drva. Ponudbe na oglasni oddelek Jutra pod »Zamenjam« 3395-7

Obešalnike
za obleke, stoječe, lesene ali železne, 5—10 m tekača ter preprogo 3—4 kv. m kupimo. Ponudbe z opisom in navedbo cene na ogl. od. Jutra pod »Obešalnik«. 3265-7

Otroško posteljico,
kompletno, dobro ohranjeno, kupim. Svetosavska 6, podpritličje. 3258-7

Kupim
dva posteljna žimnata vložka ter rjuhe. Naslov v poslov. »Jutra«. 3205-7

Contensor
v premeru 18—22 cm kupim takoj v svrho povečavanja. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Contesor«. 3301-7

Modroc
z dobro in čisto žimo kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Dobra žima«. 3211-7

Kupim
kakršnokoli nepremičnino. Kunaver Ludvik, Miklošičeva cesta 34. 3350-7

Sesalni aparat
za prah na motor kupimo. Triumf, Miklošičeva 12. 3374-7

Srebrne predmete,
stare in kovance kupim. Naslov v ogl. odd. Jutra. 3342-7

V komisij. prodajo
sprejmem umetnine fotografate in razno dragoceno blago. Parfumerija »Venus«, nasipna Bata. 3339-7

Kupimo stara kolesa
bicikelj gume, motorna kolesa, gume za motorna kolesa ter vreče. Plačamo zelo dobro. Gasogeno Merkur, Puharjeva 6. 3347-7

Višinsko sonce
in električen požiralec prahu kupim. Ponudbe na ogl. oddelek Jutra pod »Dobro ohranjen 227«. 3372-7

Stroj
za cufanje vate, dobro ohranjen, kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Za cufanje«. 3321-7

Akumulatorje,
stare, nerabne, kupuje akumulatorska delavnica Grajzar Jože, Bleiweisova 23. 3369-7

Servis in pribor
boljše vrste kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod značko »Solidno«. 3430-7

»Električno sonce«
original »Hanau« kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Hanau«. 3411-7

Alfa — kotel
ali sličnі, kupim. Ponudbe na posl. Kovačič-Lunder, Rimska 7. 3423-7

Knjige

Knjige
vse vrste antikvarnih knjig, revij in časopisov kakor tudi separatnih odtisov kupuje Knjigarna Janez Dolžan v Ljubljani, Stritarjeva 6. Telefon 44-24. J-134-M

Knjižno omaro
lepo, dobro ohranjeno, kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod Knjižna omara«. 2962-8

Kupim
veliki ali mali Langenscheidt angleškega jezika. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Takoj kupim«. 3340-8

Avto, moto

Avto
»Topolino-Fiat« v brezhibnem stanju prodam za lir 20.000. Naslov v poslovalnicah »Jutra«. 3065-10

Avto
Ford, limuzina, petsedežen, v zelo dobrem stanju, se proda. Vprašati garaža Žužek. 3292-10

Motocikel
125 do 200 ccm, samo priznane marke, kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Brezhiben motor«. 3341-10

Kolesa

Dva triciklja
(priložnost. nakup) eden nov, eden malo rabljen za zelo nizko ceno na prodaj. Gasogeno Merkur, Puharjeva 6. 3349-11

Pohištvo

Stanovanj. oprema
zaloga pohištva, Ljubljana, Gradišče št. 4. Kvalitetno pohištvo, spalnice, jedilnice, kuhinje, pisarne, itd. Sprejemajo se naročila. — Ogled brezobvezen. Postelne mreže po naročilu. 1993-12

Lepo jedilnico
moderno, prodam za 2500 lir. Naslov v poslovalnicah »Jutra«. 3132-12

Dve stari omari
postelja, miza, črn plašč, nekaj obutve itd. naprodaj po umrli starejši ženski. Kolezija, Gerbičeva 26. 3124-12

Prodamo
8 visokih eno- in dvokrilnih omar, kuhinjske kredence, razne mize, stelaže, otroške posteljice, pleteno vrtno garnituro, pisalno mizo nov barok, dobro ohranjene gramofonske plošče in drugo. Trgovina »Ogled«, Mestni trg 3, vhod skozi vežo. 3133-12

Samsko sobo
novo, proda Zupan, Brankova 3, II. 3093-12

Veliko štelažo
in kredenco za trgovino kupim. Janko Zavrl, Tržaška 11. 3181-12

Kompletna spalnica
ali posamezni deli, damska kitara in 2 mala foto aparata na prodaj. Naslov v poslovalnicah Jutra. 3241-12

Modern kauč
s predalom kupim takoj. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Kupim kauč«. 3236-27

Moderne spalnice
in kuhinjske oprave prodaja Vidmar, Vodnikova 31. 3151-12

Spalnico
dobro ohranjeno, ugodno proda Strniša, Baragova 9, Bežigrad. Ogled dnevno od 10 do 12. 3149-12

Pisalno mizo,
in trgovko stelažo skupaj in 2 stalaže posebej prodamo. Trgovina »Brusor«, Bleiweissova 35. 3186-12

Kuhinjsko opravo,
brez stolov, skoraj novo, ugodno prodam. Pleskarska delavnica Janežič, Topniška ulica. 3383-12

Dve spalnici,
ena popolnoma nova in ena rabljena, dobro ohranjena, naprodaj pri ABC, Ljubljana, Medvedova c. 8 poleg kolodvora. Šiška. 3274-12

Oprema
za samsko sobo s posteljo in kavčem, še skoro v novem stanju za skupno ceno 3600 Lir naprodaj. Kavč se eventuelno posebej proda. Delavnica za tricikije, Šusteršič, Bleiweisova 13, Figovec (levo dvorišče). 3348-12

Oblačila

Dežni plašč
za damo ali gospoda, dobro ohranjen, se proda. Ogled v nedeljo in ponedeljek dopoldne. Vrežnik, Puharjeva 1, II. n. 2939-13

Kupim
dobre nizke čevlje za 12letnega ter obleko za 7letnega fanta. Naslov oddati v ogl. odd. Jutra. 3095-13

Škornje št. 42
fine, visoke, 1 hlače, črne, pumparce in 1 rjave hlače dokolenke, vse iz finega predvojnega blaga, prodam. Gosposvetska (Celovška) 28, I. n., desno. 3173-13

Prodam
moške obleke, skoraj nove, dežni plašč. Naslov v ogl. odd. Jutra. 3111-13

Kupim
dobro ohranjen plašč iz perzijanca in srebrno lisico. Ponudbe pod »Ljubljančanka« na ogl. odd. Jutra. 3200-13

Črn damski plašč,
dobro ohranjen z mufom se proda. Naslov v ogl. odd. Jutra. 3293-13

Damski plašč,
pomladanski, moderen, svetlo zelen, dobro ohranjen, za srednjo postavo prodam za 500 Lir. Ogledati pri krojaču Lombar, Celovška 43. 3351-13

Kupim
moško rabljeno obleko za srednjo postavo. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Obleko kupim«. 3373-13

Krznen plašč
moški, z perzijaner ovratnikom in podložen s črnim silom prodam. Ogled salon »Sever« Prešernova 5/II. 3331-13

Nova črna suknja
nič nošena fino predvojno blago, ugodno naprodaj. Mariborska ulica 27, subteren. 3356-13

Dve moški obleki,
(staro blago), dobro ohranjeno, prodam. Vodnikova 28-II. 3381-13

Perzijaner plašč
za vitko postavo, prodam. Naslov v vseh posl. Jutra. 3420-13

Deske vseh vrst, okrogel trd les, posamezne vagone ponudite z navedbo cene na oglasni odd. Jutra pod šifro »Izvoz«.

Les
hlode in rezani hrast, brest, javor, lipo itd. ter bukove hlode za luščenje kupujem. Ponuditi na naslov Artur Sachs, lesna eksportna trgovina, Ljubljana, Rimski trg 8 — poštni predal 240 2927-15

Kapital

Vse denarne in trgovske posle
izvršim hitro in točno. Obrnite se na
RUDOLF ZORE
Gledališka ulica 12.
Telefon 38-10.

Delnice T. P. D.
kupim. Ponudbe z navedbo cene na ogl. odd. Jutra pod »Ugodno delnice«. 3049-16

3000 lir posojila
prosi gospodična dobrega gospoda ali gospo proti garanciji. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Hvaležna«. 2661-16

Gospodična
prosi gospo ali gospoda 3000 lir posojila za kratko dobo. Ponudbe na ogl. od. Jutra pod »Nujno«. 2661-16

Hišni posestnik
išče posojilo za gradnjo nove hiše. Vknjižba na prvo mesto. Ponudbe poslati na ogl. odd. Jutra pod »Stanovanje v hiši«. 3184-16

Posojilo
par sto tisoč za nekaj mesecev proti popolnemu kritju iščem. Za odškodnino dam parcelo. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Dam parcelo«. 2427-16

1500 lir posojila
iščem. Garancija: protivrednost. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Protivrednost«. 3434-16

V najem

Gostilna
ki potoči letno 300 hl vina, 12 hl žganja, s 5 tujskimi sobami, se z vsem inventarjem da v najem. Naslov v poslov. Jutra. 3128-17

Gostilna
v okolici Ljubljane na prometni toki se odda v najem. Na razpolago istotem tudi posestvo. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »V najem«. 3344-17

Kam pa, kam?

Domače krvavice,
suhorne in razna druga jedila so dobe v gostilni »Pri Pajku«, Vegova ulica št. 10. 3334-18

Lokali

Trgovino
s sadjem in zelenjavo, prav dobro vpeljano, v centru, prodam zaradi odpotovanja. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Idealna prilika«. 3141-19

Lokal
primeren za trgovino s sadjem in zelenjavo, iščem v centru, ali pa kupim že obstoječo špecerijsko trgovino ali slično. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Ugodna prilika«. 3152-19

Prazno skladišče
ali delavnico iščem, po možnosti s priključeno pisarnico v bližini mestnega centra. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Skladišče«. 3114-19

Trgovski lokal
v strogem centru, posebno primeren za grosiste, takoj oddamo. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Engros-detail«. 3310-19

Iščem lokal
za manufakturno trgovino, opremljen z inventarjem, na Bleiweisovi cesti, Kolodvorska ulica ali na Miklošičevi cesti; tudi v najbližji okolici mesta. Prevzame se tudi zaloga. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Promet«. 3183-19

Prostor
za shrambo avtomobila in nekaj zabojev iščem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Privat«. 3375-19

Posest

Hišna goba
uničuje Vašo hišo, Vašo posest. Prehitite jo, kajti nastala škoda je pogosto nepopravljiva. Nasveti in sredstva: Ing. Prezelj, Wolfova 3, I. Uradne ure: od 8 do 12. 2033-20

Parcele
že od 23.000 lir proda real. pisarna Pristavec Franjo, Ljubljana, Cesta Arielle Rea št. 3 (bivša Gosposvetska cesta). J.235-M-20

Trgovsko hišo
s posestvom na deželi ali v mestu, kupim. Cena do 600.000 lir. Plačam takoj. Naslov v vseh posl. Jutra. 2621-20

Dvodružinsko hišo
z lepim vrtom, ob tramvaju, prodam. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Idealna lega«. 3011-20

Posestvo
blizu Ljubljane, hiša in gospodarsko poslopje s 30.000 m2 zemljišča je naprodaj za lir 500.000.—. Ponudbe na oglasni oddelek Jutra pod pod »Posestvo«. 3230-20

Travnik
tostran meje se vzame v najem. Petronafta, Bleiweissova 35a. 3123-20

Njivo
400 metrov, blizu Mariborske ulice, dam v najem. Naslov v poslov. »Jutra«. 3026-20

Parcelo
v Dev. Mariji v Polju 800 m2 ugodno prodam. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »800 m2«. 3233-20

Kmetsko hišo
na deželi z 2800 m2 zemljišča blizu žel. postaje prodam za 80.000 lir. Ponudbe na ogl. oddelek Jutra pod »Kmetija«. 3232-20

Moderno hišo
s 4 lokali, enonadstropno, 2750 m2 vrta, blizu Ljubljane prodam. Ponudbe na ogl. od. Jutra pod »Takojšnja prodaja«. 3231-20

3-stanovanjsko vilo
na tisočmetrski parceli v Rožni dolini zamenjam za enostanovanjsko vilo-hišo na sončni parceli ali tudi samo parcelo. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Brez posredovalcev«. 3168-20

Hišo-vilo
v Ljubljani kupim do 700.000 lir, pa tudi za večjo vsoto. — Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Trgovec«. 3251-20

Zemljišče
večje ali manjše kupim v Ljubljani. Ponudbe na oglasni oddelek Jutra pod »Zemlja«. 3250-20

Trgovsko
ali stanovanjsko hišo v strogem centru kupim. Ponudbe na oglasni oddelek Jutra pod »Do 2,000.000 lir, event. več«. 3249-20

Prodam
popolnoma novo hišo za Bežigradom, 3 komfortna stanovanja. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Lir 680.000.—«. 3248-20

Trinadstrop. hišo
s trgovskim lokalom v strogem centru prodam. Resne ponudbe pošljite na oglasni oddelek Jutra pod »Lir 1 milijon 100.000.—«. 3247-20

Kompleks zemljišča,
v neposredni bližini mesta, sestoječ iz 5 stavbnih parcel od 500 do 850 m2 prodam. — Ponudbe na ogl. oddelek Jutra pod »Prodam skupno ali posamezno«. 3246-20

Prodam
večji kompleks zemljišča v neposredni bližini mesta po lir 15. za km2. Resne ponudbe poslati na ogl. odd. Jutra pod »Takoj naprodaj«. 3245-20

Enonadstrop. hišo
v Ljubljani prodam po zelo ugodni ceni. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Ker rabim denar«. 3243-20

Dve lepi njivi
ob Vodovodni cesti prodam po ugodni ceni. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Rabim denar« 3244-20

Večje zemljišče
prodam na severni strani. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Za 100 L 1 kv. m«. 3010-20

Hiša,
trgovska, dvonadstropna, je najprodaj za lir 1.100.000.—. Ponudbe na oglasni oddelek Jutra pod »Engros trgovina«. 3224-20

Parcelo
za Bežigradom, cca. 700 m2, prodam takoj. — Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Cena zmerna«. 3229-20

Manjšo hišo,
čedno, primerno za trgovino, prodam za 195.000 lir. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Manjša trgovina«. 3228-20

Nadstropje
v centru z modernimi stanovanji prodam. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »V mestu«. 3235-20

Zastopnike
v večjih krajih na deželi za pridobivanje interesentov za nakup nepremičnin iščemo. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Zastopnik«. 3234-20

Stanovanjska hiša
z 5400 kv. m sveta, sposobna za malo industrijo se ugodno proda. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »15 min. od tramvaja«. 3416-20

Vogalno parcelo
za enonadstropno vilo v površini 483 kv. m, prodam za 33.000 lir. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Materijal na mestu«. 3414-20

Manjši lokal
oziroma prenočišče za tujce na bližnji periferiji kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Prenočišče«. 3426-20

Parceli
17.500 kv. m, 35 minut, in 1200 kv. m, 10 minut od postaje Polje, prodam. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Preselitev«. 3158-20

Njivo
5000 kv. m na Vodnikovi cesti pri draveljski šoli zamenjam za stavbno parcelo bliže centra. Lahko na njej stavba. Event. razliko doplačam. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Posredovalci izključeni«. 3169-20

Kupim parcelo
do 1500 km2 pri Dev. Mariji v Polju blizu postaje. Ponudbe z navedbo cene na oglasni oddelek Jutra pod »Parcela pri Dev. Mariji v Polju«. 3297-20

Prodam hišo
v centru za 750.000 lir in parcelo za petnadstropnico. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Radi bolezni«. 3320-20

Enonadstrop. vilo
s 3 stanovanji, 3800 m2 vrta, ugodno prodam. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Domobranska«. 3227-20

Hišo v centru,
donosno, trinadstropno, prodam za lir 350.000. Ponudbe na ogl. oddelek Jutra pod »Večstanovanjska«. 3226-20

Hišo v centru,
ca. 800 m2 parcele, takoj prodam. Ponudbe na oglasni oddelek Jutra pod »Tri stanovanja«. 3225-20

Stavbno parcelo
na sončni legi in suhi teren ugodno na prodaj. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Sonce«. 3286-20

Enonadstrop. hišo,
3 stanovanjsko z vrtom prodam za Bežigradom. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Nova«. 3395-20

Parcelo na Mirju
ob Langusovi ulici, v izmeri 333 m2 prodam. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Varna naložba«. 3366-20

Industrijsko parcelo
ca. 3500 m2 blizu Kolinske tovarne, ugodno prodam. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Lažja industrija«. 3379-20

Kupim parcelo,
hišo ali del hiše, v katero se ne vselim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Do 400.000«. 3370-20

Novejšo hišo
blizu centra, miren in sončen kraj, prodam. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod: »Ljubitelj miru«. 3163-20

Parcelo
del sončnega, mirnega zemljišča prodam. Ugodni plačilni pogoji. Cesta na Loko 22, Ljubljana. 3435-20

Parcelo ali hišo
v Trnovem kupim. Trnovo, Kolezijska 19-II. 3412-20

Prodam
kompleks treh parcel za zidavo tronadstropnice za Bežigradom v izmeri 1500 m2, oddaljeno 50 m od Bleiweisove ceste z obstoječo 7 stanovanjsko stavbo v zazidani površini preko 400 m2, pripravno tudi za skladišče ali kako industrijo. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Donos 13.200«. 3413-20

Stanovanjsko hišo
do 500.000 lir, kupim. Posredovalci izključeni. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Vredna«. 3409-20

Komfortno vilo
v centru ali v neposredni bližini mesta kupim Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Lahko večmiljonska«. 3253-20

Lepe stavbne parcele
od 500 kv. m dalje se jako ugodno prodajo. Globus, Petrarkova ul. 26. 3415-20

Več parcel
v neposredni bližini mesta ali po eno v centru kupim. Resne ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Plačam dobro«. 3252-20

Stavbno parcelo
v Šiški, prodam. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Vogalna«. 3419-20

Dvodružinsko vilo
blizu tramvaja, prodam. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Rabim denar«. 3418-20

150 kv. m prostora
za skladišče blaga, iščem blizu kolodvora. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Dobro plačam«. 3417-20

Hišo z delavnico
ali podobnim poslopjem za prezidavo za delavnico, kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Večja delavnica«. 3425-20

Stanovanjsko hišo
sredi mesta, donos mes. 70.000, prodam. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Patricijska, 3 mili.« 3424-20

Stanovanje odda

Brezplačno stanovanje
in kurjavo dobi poštena ženska, ki bi nekoliko pomagala pri gospodinjstvu. Naslov v vseh poslovalnicah »Jutra«. 3172-23

Enosob. stanovanje,
sončno, ob Dolenjski cesti, oddam brezplačno onemu, ki mi posodi 6000.— lir. Ponudbe na ogl. oddelek Jutra pod »Brezplačno«. 3306-21

Stanovanja išče

Funzionario Italiano
cerca due, tre camere mobiliate cucina o uso, centro oppure paraggi Alto Commissariato. 3161-21a

1000 Lir
nagrade dam onemu, ki mi preskrbi dvosobno stanovanje s pritiklinami za takoj. Naslov v ogl. odd. Jutra. 3153-21a

1-sobno stanovanje
iščem za maj (nagrada lir 100). Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Točen plačnik«. 3140-21a

300 lir nagrade
dam onemu, ki mi priskrbi sobo in kuhinjo izven mesta. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Lepa nagrada«. 2928-21a

Mirna stranka
brez otrok išče dvo- ali trisobno stanovanje s kopalnico v strogem centru za takoj. Ponudbe pod »Domačin« na ogl. oddelek Jutra. 3380-21a

Iščem stanovanje
sobo in kuhinjo v okolici Starega trga. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Enosobno«. 3367-21a

3000 lir nagrade
izplačam onemu, ki mi preskrbi 2—3-sobno stanovanje. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Nagrada«. 3408-21a

Sobo odda

Kabinet s hrano
oddam. Železnikarjeva 16, parter. 3387-23

Lepa soba
s souporabo kopalnice se poceni odda. Naslov v poslov. »Jutra«. 3179-23

Opremljeno sobo
v centru s centralno kurjavo in souporabo kopalnice oddam takoj. Naslov v ogl. odd. Jutra. 3312-23

Meblovana soba,
za dve osebi se takoj odda. Kamniška 19, I. 3240-23

Meblovana soba,
se odda pri dvočlanski družini starejšemu upokojencu, po dogovoru tudi s hrano. Naslov v poslovalnicah Jutra. 3239-23

Opremljeno sobo
poleg sodišča oddam. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 3307-23

Oddam sobo
s posebnim vhodom in s souporabo kopalnice. Marmontova 41, I. 3263-23

Čedno sobo
s hrano išče miren in solsiden gospod. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Slovenec 30«. 3221-23

Šivalni stroj,
malo rabljen, znamke Singer, se proda. Verstovšek, Mandelčeva 1, II. (Trnovo). 3217-23

Oddam sobo
s posebnim vhodom. Krakovska ulica 29. 3327-23

Opremljeno sobo
oddam gospodu. Idrijska št. 11. 3428-23

Sostanovalca
sprejmem v lepo in čisto sobo. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 3158-23

Čisto, sončno sobo
z dvema ali tremi posteljami, oddam solidnim osebam. Na željo tudi souporaba kuhinje. Naslov v ogl. odd. Jutra. 3185-23

Opremljeno sobo,
lepa, posebni vhod, kopalnica, center, se takoj odda. Naslov v ogl. odd. Jutra. 3202-23

Opremljena soba
se odda v centru mesta. Naslov v ogl. odd. Jutra. 3199-23

Opremljeno sobo
v visokem suterenu oddam takoj. Škrabčeva ulica 5. 3282-23

Manjša soba
čista, meblovana, se odda takoj mirni osebi. Bohoričeva 20, I, levo. 3127-23

Veliko sobo
sončno, s souporabo kopalnice oddam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 3429-23

Sončna soba
se odda dvema gospodoma ali mirnemu zakonskemu paru s 15. marcem. Kopališka ulica št. 20 (ob Gradaščici). 3189-23

Sobico
v centru takoj oddam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 3433-23

Opremljeno sobo
s posebnim vhodom oddam gospodu. Naslov v ogl. odd. Jutra. 3437-23

Sobe išče

Prazno sobo
v centru, primerno za pisarno, išče Društvo slepih, Ljubljana. Ponudbe na Društvo slepih v Ljubljani. 2958-23a

Stanovanje
(prazno sobico), po možnosti s hrano, najraje v Mostah ali okolici, iščem pri samostojni gospe ali gospodični. Ponudbe na ogl. od. Jutra pod »Starejši, preprosto«. 3078-23a

Preprosto sobo,
prazno, iščem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Železničar«. 3242-23a

Prazno sobo
čedno in sončno, blizu tramvaja, s posebnim vhodom, iščeta zakonca. Naslov poslati ogl. odd. Jutra pod »Stalno«. 3159-23a

Čedno sobico
išče za Bežigradom boljši gospod, ki je ves dan odsoten, za takoj. Ponudbe na ogl. oddelek Jutra pod »Točen plačnik 17«. 3319-23a

Domačinka
iščem opremljeno sobo s souporabo kuhinje, plačam dobro, dam tudi hrano osebi, ki me sprejme. Kopač, Breg 16/I. 3190-23a

Prazno suho sobo
iščem za shranjevanje popolnoma novega pohištva. Obenem tudi lokal, primeren za strojni obrat. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Shranjeno pohištvo«. 3377-23a

Glasbila

Rabljen klavir
prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 3072-26

Harmoniko
novo, 24 basov, prodam. Rožna dolina, cesta XIII, št. 1. 3122-26

Kratek glasovir
samo prvovrsten, za umetnika, kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Angleška mehanika«. 2971-26

Francoski linguaphone kurz
za naprednejše učence, prodam. Obstoji iz 10 novih gramofonskih plošč izbranih francoskih pisateljev v prozi, poeziji, fabuli itd. — Istotam se proda tudi Zeiss Ikon 16 mm snemalni in projekcijski aparat. Vprašati: Beethovnova 6, pritličje, desno. 2615-26

Električni gramofon
nov, moderen, s tricevnim ojačevalcem in ploščami ugodno prodam. Pogačnik, Gregorčičeva 7 a. 3315-26

Kupim pianino,
dobro ohranjen Porenta, Povšetova ulica 96-I. 3333-26

Dobre citre
prodam. Bricl, Celovška 72/I. 3272-26

Klavir (pianino),
zelo dobro ohranjen, prvovrstne znamke, prodam. Ogled od 8.—10. in od 1.—3. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 3335-26

Pianino,
dobre kvalitete, kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Dober pianino«. 3277-26

Elektr. gramofon
kupim. Tudi sam motor. Sv. Petra c. 79a pritličje levo. 3395-26

Klavir. harmoniko,
85 basov, v odličnem stanju, prodam Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 3364-26

Klavir
ugodno prodam. Ogledati dnevno med 13.—14. Šušteršičeva ul. 3-I. 3406-26

Ženitve

Trgovec
srednjih let išče znanje z gospodično ali vdovo do 38 let, brez otrok, radi ženitve. Ponudbe pod »Idealna« na oglasni oddelek Jutra. 3316-25

Poročim takoj
gospodično, vdovo, zdravo do 27 let, ki obvlada italijanščino. Dopis na ogl. odd. Jutra pod »Poroka takoj«. 2181-25

Krasen obraz
brez gub in izpuščajev dosežete zajamčeno v treh tednih. Navodila brezplačno Pišite na ogl. oddelek Jutra pod »Lepota je sreča«. 3392-25

Vdova
išče moža, trem hčerkam pa ženine. Pismene ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Roślinka, Sava, Drava, Soča«. 3401-25

Živali

Zajklji
8 mesecev stari, činčila in srebrnica in enodelni zajčnik prodam za 300 lir. Zbašnikova 16, Trnovo, Kolezija. 3058-27

Angora zajčke
(6 samic in 1 samec) prodam. Naslov v poslovalnicah »Jutra«. 3062-27

Ljubitelju živali
oddam mladega foxterierja. Naslov v poslov. »Jutra«. 3089-27

6 zajcev ovnjačev
samica in 5 mladičev, po 5 mesecev starih, za 400 lir proda Žejn, Bežigrad, Lavričeva 6. 3177-27

Psa volčjaka,
starega do dveh let, dobrega čuvaja, kupimo. Golob & Ko., tovarna kem. izd., Tržaška cesta 40. 3197-27

2 ilirska ovčarja
čistokrvna z rodovnikom stara 3 mesece, naprodaj. Pojasnila pri »Torpedo«, Miklošičeva c. 18. 3204-27

Konja
prama, 6—7 let starega, srednje težkega, takoj kupimo. Golob & Ko., tovarna kem. izd., Tržaška cesta 40. 3196-27

Moder papagajček
je v sredo popoldan ušel. Kdor ga je ujel, oz. kdor ve kaj o njem, naj sporoči družini Ribnikar, Javornikova cesta 3/III. 3280-27

Psa čuvaja,
prvovrstnega nemškega ovčarja, proda Hrženjak Ivan, pos. Jarška cesta 78, Ljubljana. 3294-27

Prašička,
11 tednov starega, prodam. Tržaška c. 229, Vič. 3352-27

Belega pinča
prodam. — Gregorčičeva 17a/III. od 10. do 12. ure. 3276-27

Pes volčjak
črnorjave barve, z malo odsekanim desnim ušesom, se je izgubil. Kdor ve, kje se nahaja, naj javi: Bleiweisova cesta 128. 3371-27

Krasnega petelina
za pleme, prodam. Masarykova 58-I. 3391-27

Izgubljeno

Moško uro
sem našla. Vika Šetina, modna trgovina, Kongresni trg 9. 3269-28

Spominski prstan
zlat, sem izgubil na Rožniku. Najditelja prosim, da ga proti nagradi odda v ogl. odd. Jutra. 3259-28

Stroji

Pisalni stroj
v dobrem stanju ali v neuporabnem, lahko tudi cirilica, stalno kupuje in plača najvišje cene Everest. Prešernova 44. 211-N-J-29

Gradbene stroje
mešalice drobilice, dvigala. — Loro & Parišini, Milano. — Dobavlja takoj reprezentant: Gustav Levičar, Medvedova 14. 2431-29

Šivalni stroj
»Singer«, dobro ohranjen, in srednje velika Wertheim blagajna se proda. Cankarjevo nabrežje 3, II, levo. 3081-29

Kupim
»abriht« mavivni ali slični stroj v dobrem stanju. Pismene ponudbe pod »Resni kupec« na oglasni oddelek Jutra«. 3295-29

Pisalni stroj
znamke »Hermes« prodam. Sršen, Breg 2. 3336-29

Vrtalni stroj
dobro ohranjen, namizni, na transmisijski pogon za svedre do 16 mm kupimo takoj. — Philips-Radio, Ulica 3. maja št. 6. 3298-29

Pisalni in računski
stroj, nemške ali ameriške znamke, v kovčegu, tudi neslovenskega, kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Stroj«. 3213-29

Dinamo
v brezhibnem stanju, znamke Siemens, istosmerni 150 Volt 11 K s, najprimernejši za žago ali mlin, se proda. Ponudbe na ogl odd. Jutra pod »Ugodna priložnost«. 3209-29

Vrtalni stroj
(Bohrmaschine) z elektromotorjem, kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »V dobrem stanju«. 3193-29

Šivalni stroj
»Singer« na prodaj. Ločnikarjeva ulica št. 4. Ogled mogoč vsak dan od 5. ure naprej. 3398-29

Šivalni stroj
dobro ohranjen, pogrezljiv, Singer ali Pfeff kupim. Ponudbe pod »Šivalni stroj« na ogl. odd. Jutra. 3436-29

Informacije

Tajna usode.
Sloviti psihografolog S. Potemkan, katerega daljnovidnost je priznana, bo razkril tajno vaše usode, vaš značaj, karakterno vrednost oseb, s katerimi ste v stikih, da boste našli iskano srečo. Izkoristite in spoznajte pota svoje usode. Odgovarjam na vsa vprašanja v ljubezni, zakonu, potovanju in karijeri. Diskrecija zajamčena. Priložite datum rojstva in 20 lir na odd. Jutra pod »Tajna usode«. 3085-31

Pridelki

Suhe gobe,
večje količine, kupuje po najvišji ceni »ALPA«, Viškovanska cesta 18. 3337-33

Živinske pese
400 kg po lir 1.50 prodam. Povšetova 96-I. 3334-33

Kupim
krmilno peso in korenje. Ponudbe na: Hmelak, Tyrševa cesta 35a. 3322-33

Krmilne pese
cca. 10.000 kg in še nekaj sena za govedo prodam. Naslov v vseh poslovaln. Jutra. 3323-33

Obrt

Izdelujem
in popravljam vso damsko garderobo prvovrstno. Cene zmerne. Damska krojačica Gregorčičeva 12, II, levo. 2974,30

Razno

TEL. 2951
DRVA PREMOG IV. SCHUMI DOLENJSKA CESTA
in Frančiškanska 10

Vloge in prošnje v italijanščini, prepise, informacije vseh vrst, razmnoževanja in razne usluge izvršuje »SERVIS BIRO«, Sv. Petra cesta 29.

PREVODI IN VLOGE v italijanščini
PISARNA L. VOLČIČ Knaflјeva 13

Dvignite
dospelo ponudbo pod šifro »Premožna« v oglas. odd. »Jutra«. 2674-37

Filatelija

Filatelisti, pozor!
Poizkusite in uverili se boste, da najugodneje vnovčite ali kupite znamke vseh držav kakor tudi »JOLe« albume in vse filatelistične potrebščine v Knjigarni Janez Dolžan v Ljubljani, Stritarjeva ul. 6. Tel. 44-24. J-135-39

Yvert 1943
prodam najboljšemu ponudniku. Dopise prosim na ogl. odd. Jutra pod »Yvert katalog 1943«. 3098-39

Znamke
posamezne in v serijah zelo poceni prodaja trgovina Češnovar, Ljubljana, Rimska cesta 2. 3116-39

Pajk
KLOBUČARNA »PAJK«
Vam strokovno osnaži, preoblika in prebarva Vaš klobuk, da izgleda kot nov. — Lastna delavnica. Zaloga klobukov — Se priporoča
RUDOLF PAJK, LJUBLJANA, SV. PETRA CESTA 38
MIKLOŠIČEVA CESTA 12 (Nasproti hotela Union)

Dr. Andrej Druškovič
advokat
sodno zapriseženi tolmač za italijanski, nemški in francoski jezik
je preselil svojo pisarno
V CIGALETOVO ULICO št. 3
(hiša adv. penz. fonda zraven sodne palače)

SGARAVATTI SEMENTI S. A. PADOVA
Sementi di Ortaggi — Foraggi. ecc.
Semena za zelenjavo — krmila itd.
Chiedere offerte - Zahtevajte ponudbe

DARMOL
Il miglior lassativo
najboljše odvajalno sredstvo

Naročite se na »Dobro knjigo«

OKVIRJE IZDELUJE SPECIALIST KLEIN WOLFOVA UL. 4

FRANCE NOVŠAK: 18

Nemir srca

ROMAN

Prizanašajoč njenim čustvom jo je rahlo objel.

»Ne boj se Kristina! Saj se bova potem še lažje videla kakor doslej. Čez štirinajst dni bom že tudi jaz na Dunaju. In kadar bodo počitnice, se bova videla. Drugače pa si bova pisala.«

»Nikdar se še nisem bala oditi zdoma. Vselej mi je bilo lepo. Zdaj pa se mi zdi, kot da bo ta pot moje življenje čisto preusmerila, da bom postala drugačna. Morda me tudi ti čez nekaj let ne boš več poznal. Zdela se ti bom tuja, tako tuja, kakor vsaka tuja ženska, ki jih boš srečaval na Dunaju.«

In pristavila je tiše.

»Ali veš, zakaj se bojim?«

Kaj bi ne vedel, si je mislil Rudolf. Kako neki bo dekle doživelo tuji svet, ko je vajena drugih krajev, saj Slovenije še ni nikoli zapustila.

»Navadila se boš, Kristina, in potem se ne boš več bala. Je že tako, da nas spremembe v življenju rade pretresejo, čeprav moramo biti nanje vsak čas pripravljeni. Zaradi mene se ne boj! Jaz bom mislil nate kot na ljubega prijatelja, s katerim se le začasno ne morem videti.«

Pomirila se je in bledica jo je minila.

»Ali se nisi še nikoli dopisovala z nekom, ki bi ga imela rada? Ko bi vedela, kako je to lepo! Misli, ki bi jih drugače obdržala le zase, poveš svojemu tovarišu, ki živi daleč od tebe, a ga tvoje besede privežejo nase morda celo tesneje kot tvoja bližina sama. Ti živiš na tem koncu sveta, on na drugem, pa vendar sta si tako blizu kot midva zdajle. Ločitev teles ni še nobena nesreča, če niso ločena za vedno. Kadar se telesa ne morejo sestati, se klešejo v človeku velike lastnosti. Tedaj se približujejo duše druga k drugi. Prave ljubezni ne more ločiti ne čas ne razdalje, pa če je daleč ko do sonca.«

Ušel ji je smehljaj, znamenje, da je že spet vsa mirna in vdana. Ni moglo biti drugače.

»Rudolf, nikdar te ne bom pozabila. Tako lepo mi je bilo pri tebi! Bil si edini človek na svetu, ki sem ga imela rada.«

To priznanje je zvenelo kakor zahvala.

Ko je to izrekla, je vstala in menila.

»Nocoj grem počivat, jutri mi bo mama pripravila prtljago, zvečer pa bom prišla k tebi. In ne bom odšla, dokler se ne bo zasvitalo.«

Oklenila se ga je z vsem telesom, Rudolf pa jo je poljubil na usta kakor otroka. Nato je odšla.

Vrata za njo so se zaprla, on pa jo je še vedno videl pred seboj in slišal besede.

»Postala bom drugačna. Morda me tudi ti čez nekaj let ne boš več poznal...«

Ali je to Kristina?

Druga bo, postala bo žena, zrela in premišljena. Ne bo več otrok.

Zazeblo ga je pri srcu, ko ga je prešinila ta misel.

Žal mu je bilo zanjo.

Rudolf je mislil, da bo njen odhod opazila vsa vas. Pa ni bilo tako. Učitelju bržkone ni bilo mnogo do tega, da bi ljudje izvedeli, kam bo odšla njegova hčerka. Mati ji je tiho in skrbno pripravljala vse potrebno za pot in bivanje. Molčeča žena ni dala slutiti, kako težko ji je pri srcu.

Učitelju pa je bilo videti, da mu je kar prav, ker je njegov brat sprejel vse obveznosti za njeno izobrazbo. Videl je tudi, kaj bodo neki dan začeli govoriti ljudje, če bi bila Kristina kakor doslej neprestano v študentovi družbi. Bil je preveč navaden človek, da bi preziral vaške čenče.

Vso noč pred svojim odhodom je bila Kristina pri Rudolfu.

Ni hotela zaspati. Ležala je z njim na postelji in mu neprestano ponavljala, kako hvaležna mu je, ker jo je razumel.

Ne da bi se je dotaknil je proti jutru vendarle zaspala.

Čez dobro uro jo je že mati poklicala k zajtrku

Stala je tam pred njo in ji naročala vse mogoče malenkosti.

Kristina je bila bleda, jed ji ni teknila, posili je izpila kavo.

Pred šolo je stal napežen koleselj, ki bi jo moral odpeljati do oddaljene železniške postaje. Na kolesju je sedel Jernej, krog pa so stali učitelj, njena mati in Rudolf.

Kristini so oči izgubljeno tavale po okolici. Zdelo se je, ko da si hoče dobro vtisniti v spomin, kar je doživela v Dolenji vasi.

Sonce je ravnokar izšlo, ko je iz cerkve stopil župnik. Spet so njegove velike oči pozdravile vse navzoče, Kristini pa je stisnil roko in dejal.

»Srečno potuj, ljuba moja in vrni se kmalu!«

Rudolf ni nikdar mogel pozabiti, kako je pri teh besedah njena mati glasno zaihtela. Vse telo ji je drhtelo, ko je Kristina pritisnila poljub na njena usta.

»Mama, ne jokaj, drugače sploh ne odpotujem? Zakaj ti moram vedno prizadevati skrbi? Saj bom prišla kmalu nazaj, mama!«

Učitelj ji je pomagal na voz in se vsedel zraven nje, na drugo stran pa se je zavihtel Rudolf. Spoznal je iz dekletovih oči, da jo mora spremiti prav do vlaka.

Človeško življenje je pot od snidenja do ločitve in dasi je prevsakdanje, da bi dolgo razmišljali o tem, se vendar včasih zgodi, da se ob ločitvi srca trgajo.

Učitelj je ves čas molčal in v zadregi žvižgal neko otožno melodijo, Kristina pa je položila svoje roke v Rudolfove in mu zašepetala.

»Ne boš me pozabil, kajne, da me ne boš pozabil?«

Medtem je namreč že drdral voz skozi vas, da je ostala mati ob župniku sama. Kristina se je poslednjič ozrla in pomahala z robčkom.

Urejuje: Davorin Ravljen — Izdaja za konzorcij »Jutra«: Stanko Virant — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja: Fran Jeran — Za inseratni del je odgovoren: Ljubomir Volčič — Vsi v Ljubljani